

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 31233

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ
ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

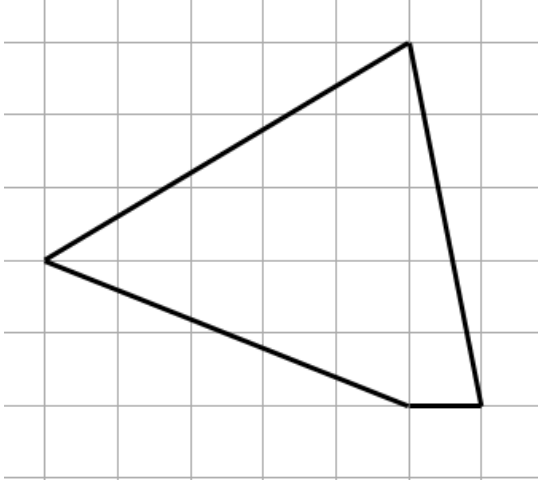

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.

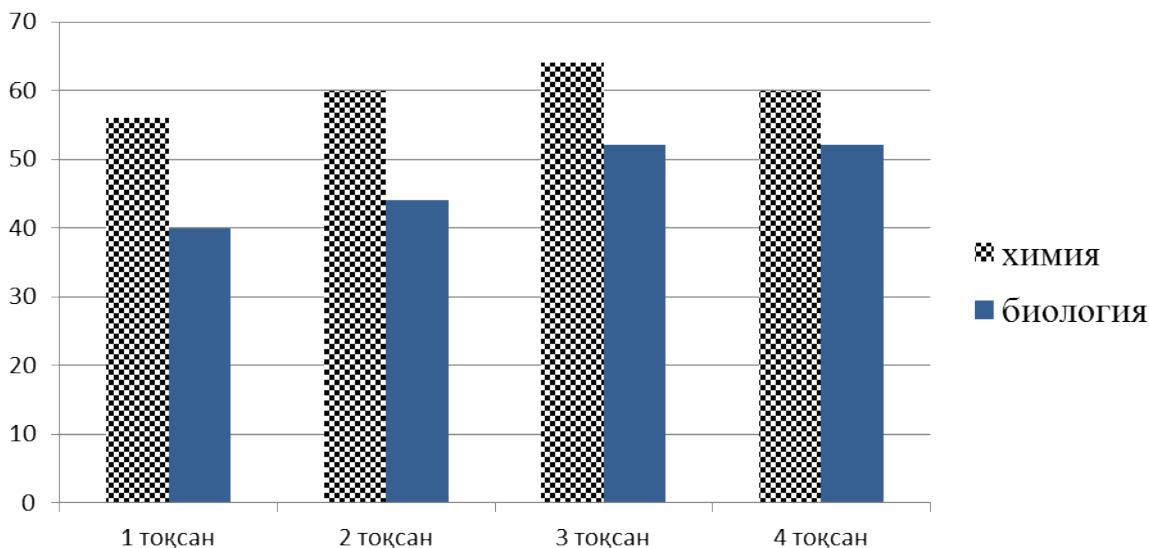
- A) 16 см^2
- B) 12 см^2
- C) 13 см^2
- D) 14 см^2
- E) 15 см^2

2. 10 м^2 –қа 1 литр бояу жұмсалатынын ескеріп, төмендегі бағандар мәнін салыстырыңыз.

А бағаны	В бағаны
Өлшемдері 12 м және 8 м болатын спорт залдың еденіне жұмсалатын бояу массасы	Өлшемдері 14 м және 7 м болатын акт залының еденіне жұмсалатын бояу массасы

- A) $A < B$
- B) $A > B$
- C) $A < B - 5$
- D) $A + 8 < B$
- E) $A = B$

3. Диаграммада химия және биология пәндері бойынша оқу жылының білім сапасының пайыздық қатынасы көрсетілген.

А бағаны	В бағаны
1 және 3 тоқсандардағы химия пәнінен білім сапасының пайыздық өзгерісі	1 және 3 тоқсандардағы биология пәнінен білім сапасының пайыздық өзгерісі

- A) $A - 8 > B$
- B) $A < B$
- C) $A = B$
- D) анықтау мүмкін емес
- E) $A = 3B$

4. Болаттың қалпағының саны Мәриямдікінен 5-ке кем, ал Айжанда Болатқа карағанда 3 есе артық қалпағы бар. Егер Мәриямда n қалпақ болса, Айжанда неше қалпақ бар екенін анықтаңыз.

- A) $5 - 3n$
- B) $3n$
- C) $3n - 15$
- D) $3n - 5$
- E) $n - 5$

5. Төмендегі мәліметтерді пайдалана отырып, кесте бойынша пайыздық үлесі 17%– 45% аралығында жатқан қай киім түрі екенін анықтаңыз.

Киім түрі	Ұлдар	қыздар
классикалық	20	40
дәстүрлі	5	15
жеңіл	5	5
күнделікті	30	10

- A) дәстүрлі
- B) жеңіл
- C) күнделікті
- D) классикалық
- E) анықтау мүмкін емес

6. 11 сыныптар арасында мектепшілік кешке киетін бірыңғай форманы анықтау үшін сауалнама жүргізіп төмендегідей мәлімет алды:

Киім түрі	Ұлдар	қыздар
классикалық	20	40
дәстүрлі	5	15
жеңіл	5	5
күнделікті	30	10

Осы мәліметті пайдаланып қыздардың қыздардың шамамен қанша пайызы дәстүрлі киімді таңдағанын анықтаңыз?

- A) 20%
- B) 15%
- C) 17%
- D) 13%
- E) 11%

7. Әлия өзіне ұнаған матасын сатып алып, көйлек тігуді ұйғарды. Дүкенге келіп, ол бұрынғы 1245 теңге болған мата бағасының 1152 теңге болғанын көрді. Кестедегі берілгендерді салыстырып, дұрыс тұжырымды көрсетіңіз.

4 метр мата сатып алғандағы үнемделген ақша	370 теңге
---	-----------

- A) сол жақтағы өлшем көп
- B) оң жақтағы өлшем көп
- C) екі өлшем бірдей
- D) салыстыру мүмкін емес
- E) сол жақтағы нәтиже 375 теңге

8. Мектеп президентін сайлауда үш үміткер қатысты. Арман 120 дауыс, Гүлім 50 дауыс, Қайрат 30 дауыс жинады. Арман қанша пайыз дауыс жинады?

- A) 60%
- B) 66%
- C) 70%
- D) 65%
- E) 57%

9. Салыстырыңыз:

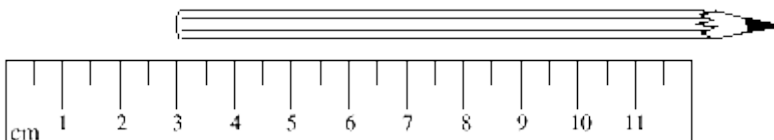
2-ден 100-ге дейінгі жұп сандардың қосындысы (2 мен 100-ді қоса алғанда) S	52·50
---	-------

- A) $S=52 \cdot 50$
- B) $S-100 > 52 \cdot 50$
- C) $S > 52 \cdot 50$
- D) $S < 52 \cdot 50$
- E) $S+100 < 52 \cdot 50$

10. Егер $p=8$, $r=7p-11$, $s = \frac{5}{6} : \frac{30}{r} + 52$ болса, $p \cdot 2s - r$ табыңыз:

- A) 807
- B) 400
- C) 707
- D) 800
- E) 750

11. Сурет бойынша қарындаштың ұзындығына жақын орналасқан санды анықтаңыз.

- A) 12
- B) 10,5
- C) 9
- D) 13,5
- E) 8

12. Сатының 21 баспалдағы бар, Қанат пен Жанат осы баспалдақтарды санайды: біреуі төменнен жоғарыға, біреу жоғарыдан төменге дейін. Олар Қанаттың оныншы деп атаған баспалдағында кездеседі. Бұл баспалдаққа

Жанат қандай номер береді?

- A) 9
- B) 10
- C) 11
- D) 12
- E) 13

13. Өз цифрларының қосындысынан тоғыз есе үлкен болатын неше екі таңбалы сан бар екенін анықтаңыз.

- A) 5
- B) 1
- C) 3
- D) 4
- E) 2

14. Бәлішті пешке 7:20 минут өткенде қойды. Егер бәліш $\frac{3}{4}$ сағат пісетін болса, сағат нешеде бәліш дайын болады?

- A) 8:05
- B) 8:10
- C) 8:00
- D) 8:15
- E) 8:20

15. Екі санның қосындысы 1244. Егер бірінші санның соңына 3 цифрын қосып, ал екінші санның соңындағы 2-ні алып тастаса екеуі теңеседі. Осы сандарды табыңыз.

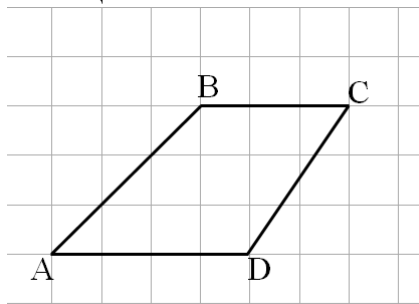
- A) 16; 1632
- B) 12; 1232
- C) 14; 1432
- D) 15; 1532
- E) 13; 1232

16. $x = y - 3$. Келесі сандарды салыстырыңыз:

$x+5$	$y+2$
-------	-------

- A) сол жақтағы сан оң жақтағы саннан « $-y$ »-ке үлкен
- B) анықтау мүмкін емес
- C) өзара тең
- D) оң жақтағы сан үлкен
- E) сол жақтағы сан үлкен

17. Егер әр тор көздің өлшемі $1 \text{ см} \times 1 \text{ см}$ болса, ABCD төрбұрыштың ауданын табыңыз.

- A) 4 см^2
- B) 8 см^2
- C) $10,5 \text{ см}^2$

D) 6,5 см²E) 11,5 см²

18. Бір аптада дүкеннен 24 адам телевизор сатып алды, 17 адам мұздатқыш сатып алды. Олардың 11-і мұздатқыш та, телевизор да сатып алды. Неше адам телевизор да сатып алды? Неше адам мұздатқыш сатып алды?

A) 11 және 5

B) 8 және 15

C) 13 және 6

D) 10 және 9

E) 13 және 7

19. Жаңа логикалық амал Θ келесі өрнекпен анықалған:

$a\Theta b = \left(\frac{a^2 - b^2}{a + b}\right)^a$ болса, $4\Theta 1 = ?$ өрнегінің мәнін табыңыз.

A) 27

B) 243

C) 3

E) 9

F) 81

20. Бөлшекті қысқартыңыз: $\frac{10 \cdot \nabla - 6 \cdot \nabla \cdot \Delta}{3 \cdot \Delta - 5}$

A) $2 \cdot \diamond$ B) $-0,5 \cdot \diamond$ C) $-2 \cdot \Delta$ D) $0,5 \cdot \Delta$ E) $-2 \cdot \diamond$

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Қайырымды әпке

Гүлнәр мен Дәурен үйде қалды. Мамасы жұмысқа кетерде, малға уақтылы шөп салуды Дәуренге ескертті. Гүлнәр үй ішін сыпырды, еденді таза шүберекпен сүртті. Терезе алдында үлкенді-кішілі құмыраларда өсіп тұрған үй гүлдеріне су құйды. Қатқыл тартқан гүл түптерін босатты. Дәурен достарымен бірге балық аулауға кетті. Ауыл жанындағы өзеннен он шақты балықты түске дейін қиналмай-ақ ұстады.

Су бетіндегі қалытқы тұңғиыққа тастай батып кеткенде, қармағына іліккені жайын балық болатын. Ал табан балықтар қалытқыны тартқылап, Дәуреннің епшілдігін сынағандай болды. Дәурен бос келген жоқ. Әсіресе, биылғы жылы қолының ебі бар екендігін достары да байқап, өзара аңгіме арасында мақтайтындарын айтсаңшы! Дәурен бұған мәз.

Балық аулаймын деп күннің түс ауып кеткенін Дәурен кеш байқады. Мамасының сөзі есіне түсті:

–Ау, достарым, мен үйге қайттым. Мамам «малға шөпті уақтылы бер» деген еді. Мен болсам ұзақ отырып қалыппын, – деп ұстаған балықтарын жинастыра бастады.

Үйге кірерде Дәурен ең алдымен малды қораға қарай бұрылды. Қора ішінен байқазаны – екі сиырдың алдында мол шөп. Жануарлар жеп тұр. Дәуреннің көңілі жайына түсті.

–Дәурен, балықты көп ұстапсың ғой, – деді Гүлнәр көйлектерді жуып

жсатып.

– Ия, Гүлнәр. Балықтың қызығына түсіп, кеш келдім.

– Сен кешіккен соң, малдарға шөп салып қойдым.

– Рақмет, Гүлнәр, – деді Дәурен ризашылығын білдіріп.

Сөйтті де, Гүлнәрдың жанында бос тұрған екі шелекті қолына алып, құдықтан су әкелуге кетті. Қайырымды әпкесіне осы сәтте қолынан келгенше көмек көрсеткісі келген еді.

Жұмыстан оралған мамасы Гүлнәр мен Дәуреннің үйді ұқыпты ұстағанына, малдарды тоқ тұтқанына, әрі тазаланған балыққа көңілі жадырады. Дереу кешкі тамаққа әзірленді. Енді бір сәтте Дәуреннің қайырымды әпкесі темір табаға май құйып, балықтарды қуырып жатты.

1. Дәуренге мамасы жұмысқа кетерде не істеп қоюды тапсырды?

A) малға шөп салуды

B) үй ішін сыпыруды

C) гүл түптерін босатуды

D) еденді сүрттуді

E) үй гүлдеріне су құюды

2. Мәтін неге «Қайырымды әпке» деп аталған?

A) бауырлар арасындағы қайырымдылық үшін

B) халықтардың достығы үшін

C) ата-анаға деген сыйластық үшін

D) анасының ризалығы үшін

E) достарына көрсеткен көмегі үшін

3. Дәурен әпкесіне қалай көмектескісі келді?

A) гүлдерге су құйды

B) малдарға шөп салды

C) пешке от жақты

D) есіктің алдын сыпырды

E) құдықтан су әкелді

4. Дәурен түске дейін қанша балық ұстады?

A) он бестен аса

B) он шақты

C) мүлдем ұстамады

D) бір ғана балық ұстады

E) бестен азырақ

5. Дәурен не себепті мамасының тапсырмасын орындай алмады?

A) үй жұмысынан босамады

B) ойын ойнап кетті

C) отын жинады

D) достарымен балық аулауға кетті

E) атасы мен әжесіне көмектесті

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ақ пен қара

Наушабай дейтін кісі жол жүріп келе жатып, Абайдың үйіне түсіпті. Жайғасып отырған соң ол:

– Абайжан, өзіңе асыл сөз, алғыр ой тауып айтқан кісі болды ма? – деп сұрапты. Абай сәл ойланып отырыпты да:

– Менің Әбдірахман деген балам бар еді. Оны тоғыз жасында Семейдегі орыс мектебіне оқуға бердім. Оны бітірген соң, Петербурға жібердім. Қыс

оқып, жаз демалысқа үйге келді. Сұрастырып байқасам, оқуы жақсы көрінеді. Баламның алымдылығын сынап білейін деп ойлады да, бір күні жай әңгімелесіп отырып:

– Қалқам Әбіш, осы әлемдегі жаратылыста ақ зат асыл ма, қара зат асыл ма? – деп сұраған едім. Ол іркілместен:

– Ақ зат асыл зой, – деді.

– Неге, қара зат асыл емес пе? – дедім мен. Әбіш бетіме қарап күлді де:

– Қараны қалай асыл дейсіз? – деді. Мен:

– Біріншіден, адам баласы барлық дүниедегі жаратылысты көзбен көреді емес пе, – дедім, – Бірақ көздің ағы көрмейді, ортасындағы кішкене қарашығы ғана көреді. Қараның асылдығына осы дәлел. Екіншіден, қағаз ақ, одан адам оқып білім ала алмайды, үстіне жазған қара сиядан өнер- білім алады. Үшіншіден, жас шақта адамның сақал-шашы қара болады. Осыған байланысты жас күнде адамда ақыл, білім, қайрат көп болады. Қартайғанда шаш-сақал ағарады. Ал, адамда ақыл, білім, қайрат та азаяды. Сондықтан ақтан қараны асыл ма деп ойлаймын, – дедім.

Сонда Әбіш:

– Оның бәрін қалай білдіңіз? – деді.

– Ақылмен білдім, – дедім мен.

– Олай болса, ақыл мида болмай ма, ал ми ақ зат емес пе! Екіншіден, ақыл – нұр, жарық зат. О да аққа ұқсамай ма? – деді.

Мен баламның тауып айтқан сөзіне риза болып, маңдайынан иіскедім.

6. Абай Әбішті қалай сынады?

A) әлемде асыл зат ақ па қараның ара жігін ажырат деді

B) жастық туралы өлең шығартты

C) орысша хат жаздырды

D) тұлпарға мінгізді

E) білімділігін сынады

7. Әбіш қай қалаларда оқыды?

A) Орынборда, Семейде

B) Семейде, Мәскеуде

C) Семейде, Петербург

D) Орынборда, Петербургта

E) Қызылжарда, Семейде

8. Әбіш ақ заттың артықшылығын қалай айтып берді?

A) дүниеде қара зат асыл

B) ақ қағазға қара сиямен жазады

C) жастық шақта шашта қара болады

D) ақыл да, мида ақ заттан тұрады, барлық нәрсенің бастауы осыларда

E) көздің ағымен қарасы бар

9. Көздің ағы көрмейді, ортасындағы кішкене қарашығы ғана көреді.

Қараның асылдығына осы дәлелі деген сөз кімдікі?

A) Әбіш

B) Абай

C) Мағауия

D) Наушабай

E) Ербол

10. Мәттінің негізгі түйінді ойы неде?

A) Әбіштің балалық шағы

- B) Наушабайдың Абайдың үйіне келуі
- C) Әбіштің оқуға кетуі
- D) Әбіштің алғырлығы, әкенің балаға риза болуы
- E) Әбіштің ауылға келуі

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Жақсы көру

Бір профессор, социология факультетінің студенттерін Балтимор қаласының кішкентай бір ауылына жібереді. Сондағы тапсырма – ол ауылда тұратын екі жүз ер баланың мінез-құлқын зерттеп, әрбір баланың келешегі жайлы өз тұжырымын жазу болатын. Тапсырманы орындап келген студенттердің берген бағасы бір болды – балалардың ешбірі «адам» болатын емес.

Жиырма бес жылдан кейін социология пәнінің басқа бір профессоры осы зерттеу жұмысын тауып, өз студенттеріне жобаны жалғастырып, жобадағы балалар тұратын ауылға барып, балалардың қандай адам болып өскенін қарап келуін тапсырады. Студенттер ол ауылдан көшіп кеткен не болмаса қайтыс болған 20 шақты баладан басқасының бәрін тауып алады. Қалған 176 баланың бәрі де керемет жетістіктерге жетіп, адвокат, дәрігер, бизнесмен болғанын көреді.

Профессор қатты таңқалып, 25 жыл бұрын зерттеу нәтижелерінің неліктен қате болғанын білгісі келеді. Ержеткен балалардың бәрі әлі сол өз ауылдарында тұрғандықтан, ол жерге барып әрқайсысымен жеке-жеке сөйлескісі келеді. «Кішкентай кездеріндегі қиын жағдайларға қарамастан, жақсы азамат болып өстіңдер. Жетістіктеріңді қалай түсіндірер едіңдер?» – деген сұрағына бәрінен де бірдей жауап алады: «Ауылымыздың мектебінде бір мұғаліміміз бар еді. Бәрі де соның арқасы.»

Профессор мұғалімді тауып алып, онымен де сөйлескісі келіп, үйіне дейін барады. Бетін әжім басқан құрметті ұстаздан жасөспірімдерді көшенің теріс әсерінен қалай құтқарып, олардың жақсы азамат болулары үшін қандай тәрбие бергендігін сұрайды.

Көздерінен мейірім төгілген ұлағатты ұстаз, күлімдеп қана: «Оп-оңай», – дейді – «Мен ол балалардың бәрін жүрегіммен, шынайы жақсы көрдім»

11. Профессор студенттерге қандай тапсырма береді?

- A) ауылдан көшіп кеткен балаларды тауып алуға
- B) халықпен тілдесуге
- C) ауылға барып, екі жүз баланы зерттеуге
- D) ауылға барып, қоғамдық іске көмектесуге
- E) мектеп мұғалімінің балаларға қандай тәрбие бергенін біліп келуге

12. Балалардың өз орынан табуға дұрыс жол сілтеген кім?

- A) студенттер
- B) мұғалім
- C) профессор
- D) ата-аналары
- E) қасындағы достары

13. Жиырма бес жылдан соң, студенттер жасап келген зерттеудің қорытындысы қалай шықты?

- A) дәл келді, барлық балалар адам болмады
- B) айтқаны келді, барлық балалар бұзық болды

- С) профессор студенттерге риза болды
 D) қорытынды қате шығып, балалар бір-бір маман иесі болды
 E) студенттер қоғамды зерттеп келді
14. Студенттер зерттеген қанша бала жетістікке жетті?
 A) 20 бала
 B) 120 бала
 C) 176 бала
 D) 170 бала
 E) 200 бала
15. Бала тәрбиелеуде профессорға мұғалім қандай ақыл айтады?

- A) балаға қатал болуға
 B) баланы ұру керек
 C) баланы бетімен жіберу керек
 D) баланы қамап ұстау керек
 E) баланы жақсы көру керек

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Қарлығаштар қайтқанда

Райхан биыл мектепке барады. Қызығы сол, жаңа оқу жылына ол жаз бойы дайындалды. Ағасы дүкеннен дәптер, қалам, сөмке сатып әкелді. Атасы бойына құйып қойғандай әдемі ақ жібек көйлек томпиған аяғына шап-шақ су жаңа қызыл туфли сыйлады. Бір күні көйлегі мен туфлин киіп, мектепке баратындай сән-салтанатпен үй ішіндегі айна алдында ерсілік-қарсылы жүрді, өзіне жарасып-ақ тұр, көзі нұрлана түскен. «Тезірек» оқу жылы басталса» деген ой қылаң етті.

– Аға, мектепке баруға қанша күн қалды? – деді.

– Әлі он күн бар, Райхан, – деді ағасы қос қолының саусақтарын жайып.

– О–о, әлі де көп екен, – Райхан шыдамсыздана сөйледі. Мектепке тап бүгін не ертең барғысы келіп, жүрегі алып ұшты.

– Асықпа, жаным. Он күн деген не, тәйірі. Көзді ашып-жұмғанша өтеді де шығады, – деді атасы қою қасты қабағын ашып.

Шынында да, он күн зымырап өте шықты. Мектепке баратын күні Райхан ерте оянды. Қолы мен бетін жылы суға жуды. Есік алдына шыққан еді, күздің күні суып-ақ қалыпты. Ауа салқын тартқан. Бағана сымдарында қысыла, қымтырыла қарлығаштар қонақтаған. Бұрынғыдай емін-еркін ұшып жүргендері жоқ.

– Аға, – деді Райхан, қарлығаштар жаурап қалыпты. Ұша алмайды бәрі де.

– Райхан, мінеки күз түсті. Енді олар жылы жаққа ұшып кетеді. Топтанып, қауымдасып келер жылдың көктемінде тағы да келеді, – ағасы да қарлығаштарға қызыға қарады.

– Айналайын, қызым. Қарлығаштарға «Ұшқанда қанаттарың талмасын» деп тілек айт та, мектебіңе бара зой. Көшеде құрбыларың күтіп қалды, – деді атасы Райханға жақындай түсіп.

– Қарлығаштар, ешқашан шаршамаңдар, келер жылы да біздің үйді ұмытпай ұшып келіңдер. Ал мен кеттім мектепке. Сау болыңдар, – деп Райхан кіп-кішкентай қолдарын бұлғады.

Атасы мен ағасы сезімтал Райханның соңынан ауладан шыққанша қарап қалды.

Райхан мектептен келгенде қарлығаштар бағана сымдарында жоқ еді.

Райхан күні бойы қарлығаштар мен жаңа тапқан құрбыларын есіне алды.

Қарлығаштармен қоштасып, жаңа достармен қауышу оны соншалықты рахат күйге бөледі.

Біраздан соң Райхан құрбыларымен бірге қарлығаштар ұшып кеткен бағана сымдарының астында қаннен қаперсіз ойнап жатты.

16. Мектепке баратын Райханға атасы қандай сыйлық сыйлады?

- A) жасыл дәптер, қызыл сөмке
- B) көк қалам, сары көйлек
- C) түрлі бояу, ақ сөмке
- D) ақ жібек көйлек, қызыл туфли
- E) қара сөмке, сары бантик

17. Райхан мектепке баратын күні ауа райы қандай болды?

- A) ыстық
- B) жылы
- C) суық
- D) салқын
- E) жаңбыр

18. Қарлығаштарға айтылған тілекті табыңыз?

- A) қауіптен сақтасын
- B) шаршамандар
- C) жауында қалмандар
- D) тез оралыңдар
- E) ұшқанда қанаттарың талмасын

19. Райхан мектепке баратын күні Қарлығаштар неге ұша алмай, бағанада тізіліп отырды?

- A) олар ұйқтап отырды
- B) олар жаурап отырды
- C) олар тамақ сұрап отырды
- D) олар жылынып отырды
- E) олар қорқып отырды

20. Мәтін соңында Райхан қай жерде ойнап отырды?

- A) қарлығаштар ұшып кеткен бағана сымдарының астында
- B) қарлығаштар ұшып кеткен аулада
- C) қарлығаштар ұшып кеткен теректің астында
- D) қарлығаштар ұшып кеткен үйде
- E) қарлығаштар ұшып кеткен төбеде

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Қола дәуірінің Солтүстік Қазақстан жеріндегі қонысы:

- A) Арқайым
- B) Мало-Красноярка
- C) Степняк
- D) Шағалалы
- E) Беғазы

2. Елімізде сарматтар қоныстанған аймақ:

- A) Оңтүстік Қазақстан
- B) Солтүстік Қазақстан
- C) Шығыс Қазақстан
- D) Батыс Қазақстан
- E) Орталық Қазақстан

3. Қарақытай мемлекетін құрған тайпа:

- A) Қидандар
- B) Жалайырлар
- C) Керейлер
- D) Наймандар
- E) Қоңыраттар

4. Қазақстандағы түрік дәуірінде кең тараған балбал мүсіндері негізінен жасалды:

- A) Қыштан
- B) Ағаштан
- C) Темірден
- D) Тастан
- E) Мыстан

5. Моғолстан хандығы осы ханның тұсында ыдырай бастады:

- A) Абд ар-Рашид хан
- B) Есен-бұға
- C) Тоғылық Темір
- D) Уәйіс хан
- E) Жүніс

6. Қазақ халқының этникалық қалыптасуында басты рөл атқарған Ақ Орда тайпаларының ішіндегі басым болған:

- A) Қыпшақ тайпалары
- B) Меркіт тайпалары
- C) Қаңлы тайпалары
- D) Жалайыр тайпалары
- E) Адай тайпалары

7. Тіл ғылымын зерттеушілердің айтуынша қазақ халқының арасына «Едіге», «Ер Сайын» жыры тарады:

- A) алшындар арқылы
- B) керейлер тілінде
- C) дулат-үйсін тілінде
- D) қыпшақ тілінде
- E) көне түрік тілінде

8. XV ғ. 50-70 жж. Керей мен Жәнібек хандарға қосылған адам саны

- A) 200 мың
- B) 350 мың
- C) 300 мың
- D) 250 мың
- E) 400 мың

9. XVI ғасырда Хақназар ханның кезінде Қазақ хандығымен саяси қақтығысқа түскен елдер:

- A) Өзбек хандығы, Моғолстан
- B) Цинь империясы, Монғол хандығы
- C) Хиуа хандығы, Осман империясы
- D) Иран, Ауғанстан
- E) Орыс мемлекеті, Қазан хандығы, Қырым хандығы

10. Тәукенің кезіндегі Кіші жүздің биі:

- A) Алшынбай би
- B) Қазыбек би.

- C) Әйтеке би.
- D) Төле би.
- E) Майқы би

11. XVIII ғ. II жартысында көзінің тірісінде үлкен абыройға ие болып, қазақ халқының есінде қазақ жерін біріктіруші ретінде қалған хан:

- A) Тәуке
- B) Қасым
- C) Хақназар
- D) Әбілқайыр
- E) Абылай

12. Кіші жүзде Есім ханның өлімінен кейін хан тағына отыруға мүдделі болған сұлтандар:

- A) Айшуақ пен Нұралы
- B) Қаратай мен Жантөре
- C) Барақ пен Батыр
- D) Досалы мен Сейдалы
- E) Қаратай мен Айшуақ

13. 1867-1868 жылғы «Ереже» бойынша салықтан босатылғандар:

- A) байлар
- B) Молдалар мен имамдар
- C) билер
- D) батырлар
- E) Шыңғыс тұқымдары

14. Т.Шевченконың қазақ және украин халықтарының өмірін салыстыра жырлаған өлеңі:

- A) «Байғұстар»
- B) «Менің ойларым»
- C) «Жігер»
- D) «Қазақ шаңырағы»
- E) «Адасқан өмір»

15. 1916 жылғы көтеріліс тарихын “Тар жол, тайғақ кешу” шығармасында ашып көрсеткен қазақ әдебиетінің классигі:

- A) М. Жұмабаев
- B) Ж. Аймауытов
- C) С. Мұқанов
- D) С. Сейфуллин
- E) М. Әуезов

16. 1922 жылы КСРО халықтары музыкасының Мәскеудегі концертіне қатысқан қазақ хоры:

- A) Алматыдағы қазақ өлкелік хоры
- B) Орынбор ТООЗ ұйымының хоры
- C) Орынбордағы алғашқы кәсіпқой қазақ хоры
- D) Петропавл педагогика училищесінің хоры
- E) Семей өнерпаздарының хоры

17. Теміртаудың металлургия комбинаты жұмысшыларының баскөтерулері болып өтті.

- A) 1958 ж.
- B) 1953 ж.
- C) 1955 ж.

D) 1959 ж.

E) 1957 ж.

18. 1967 жылдың аяғына қарай Қазақстандағы жаңаша жұмыс істей бастаған өнеркәсіп орындарының саны:

A) 393

B) 293

C) 213

D) 193

E) 200

19. 1988 жылы Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің қаулысымен ақталған атақты ақын, белгілі саясатшы, педагог:

A) І.Жансүгіров

B) Ж.Аймауытов

C) С.Мұқанов

D) М.Жұмабаев

E) С.Сейфуллин

20. Ұлы Отан соғысы қарсаңында Қазақстандағы жоғары оқу орындарының саны:

A) 20

B) 18

C) 30

D) 25

E) 15

МАТЕМАТИКА

1. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{2a + 3x}{2} - 3a + x$

A) $\frac{4x - 3a}{2}$ B) $\frac{5x - 4a}{2}$ C) $\frac{4x - a}{2}$ D) $\frac{5x - 3a}{2}$ E) $\frac{2,5x + a}{2}$

2. Пропорциядан x -ті табыңыз: $\frac{0,25 - \frac{1}{6}}{0,5 + \frac{3}{8}} = \frac{x}{\left(\frac{4}{25} + \frac{2}{75}\right) \cdot 5 \frac{5}{14}}$

A) $\frac{1}{21}$ B) $\frac{2}{21}$ C) $\frac{5}{21}$

D) $\frac{7}{20}$

E) $\frac{3}{20}$

3. Сыныптағы әр оқушы сыныптағы өз жолдастарын мейраммен құттықтауды ойлады. 1332 құттықтау ашық хат жолданған болса, сыныпта қанша оқушы болғанын анықтаңыз.

A) 35.

B) 39.

C) 42.

D) 37.

E) 27.

4. $8^{\sqrt{x}} - 2^{x-4} = 0$ теңдеуінің түбірі x_0 болса, онда $-x_0^2 + 15x_0 + 4$ -тің мәні:

A) -14

B) -12

C) -15

D) -18

E) -22

5. Теңдеуді шешіңіз: $\log_{32}x + \log_{16}x + \log_8x = 3\frac{11}{12}$

A) 8

B) 16

C) 64

D) 4

E) 32

6. Теңсіздіктер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} 3x - 4 < 8x + 6 \\ 2x - 1 > 5x - 4 \\ 11x - 9 \leq 15x + 3 \end{cases}$$

A) (4; 3).

B) (-2; 1).

C) (1; 2).

D) (-2; 5).

E) (2; 3).

7.
$$\begin{cases} (0,25)^x - \frac{3}{16} > -2\left(\frac{1}{4}\right)^x \\ (0,2)^{\frac{2x-3}{x-2}} < 0,2^{-1} \end{cases}$$
 теңсіздіктер жүйесінің шешімі

A) $(3; \infty)$

B) $\left(\frac{5}{3}; 2\right)$

C) $\left(\frac{1}{3}; 2\right)$

D) $(2; \infty)$

E) $\left(-\infty; \frac{5}{3}\right)$

8. $(x^2 + x - 6) \sqrt{\frac{x-3}{x+1}} = 0$ теңдеудің шешімін табыңыз:

- A) -3; 2
- B) -3; 2; 3
- C) -3; 3
- D) -1; 2
- E) 2; 3

9. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{10 \sin 40^\circ \sin 50^\circ}{\cos 10^\circ}$

- A) 4
- B) 5
- C) 3
- D) 1
- E) 2

10. Теңдеуді шешіңіз: $\sin x + \cos x = 0$.

- A) $\frac{\pi}{4} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$.
- B) -1.
- C) 1.
- D) $-\frac{\pi}{4} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$.
- E) 0.

11. Теңсіздікті шешіңіз: $2 \cos\left(x - \frac{\pi}{3}\right) > -\sqrt{2}$

- A) $-\frac{5\pi}{12} + 2\pi n < x < \frac{13\pi}{12} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$
- B) $-\frac{5\pi}{12} + \pi n \leq x \leq \frac{\pi}{12} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$
- C) $-\frac{\pi}{12} + 2\pi n < x < \frac{\pi}{12} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$
- D) $\frac{5\pi}{12} + 2\pi n < x < \frac{\pi}{12} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$
- E) $\frac{5\pi}{12} + 2\pi n \leq x \leq \frac{13\pi}{12} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$

12. Тізбек b_n рекуррентті түрде берілген.

$b_1 = 25^{\frac{1}{2}} + \log_2 16$ $b_2 = \sin \frac{\pi}{6} - \operatorname{tg} \frac{\pi}{4}$ $b_{n+1} = b_n + b_{n-1}$, онда $b_4 \cdot b_5$ мәні:

- A) 128
- B) 132
- C) 130
- D) 126
- E) 134

13. Функцияның анықталу облысын табыңыз: $y = \log_{\frac{1}{7}}(81 - x^2)$

- A) (-9; 9)
- B) $(-\infty; -9)$

- C) $(9; +\infty)$
 D) $(-\infty; 9] \cup [9; +\infty)$
 E) $(-\infty; -9) \cup (9; +\infty)$

14. $[1; 3]$ кесіндіде $f(x) = -x^3 + 3x^2 + 5$ функцияның ең үлкен және ең кіші мәндерінің қосындысын табыңыз:

- A) 14
 B) -5
 C) 5
 D) 0
 E) 9

15. $f(x) = \sqrt{2x-1}$ функциясының $(0,5; +\infty)$ аралығындағы алғашқы функцияның жалпы түрін табыңыз.

- A) $F(x) = \frac{2(2x-1)\sqrt{2x-1}}{3} + C.$
 B) $F(x) = \frac{(2x-1)\sqrt{2x-1}}{3} + C.$
 C) $F(x) = \frac{2}{3\sqrt{2x-1}} + C.$
 D) $F(x) = \frac{1}{3\sqrt{2x-1}} + C.$
 E) $F(x) = \frac{4(2x-1)\sqrt{2x-1}}{3} + C.$

16. Ох осін $A(-6;0)$ нүктесінде жанайтын және $B(-10;4)$ нүктесі арқылы өтетін шеңбердің центрі мен радиусын табыңыз.

- A) $O(-7;5), R=5$
 B) $O(-6;4), R=3$
 C) $O(-4;6), R=4$
 D) $O(7;4), R=2$
 E) $O(-6;4), R=4$

17. Вектордың ұзындығы 5-ке тең болса, ал екі координаты $y = 4$, $z = -3$ болса, оның үшінші координатасын табыңыз:

- A) 1
 B) 0
 C) 4
 D) 3
 E) 25

18. $\vec{a} \{1;4\}$, $\vec{b} \{1;2\}$, $\vec{n} \{7;2\}$ болса, $\vec{d} = 3\vec{a} - 2\vec{b} + \vec{n}$ векторын табыңыз.

- A) $\{2;5\}$
 B) $\{1;2\}$
 C) $\{8;10\}$
 D) $\{1;4\}$
 E) $\{7;0\}$

19. Функцияның туындысын табыңыз: $f(x) = \cos 2x \cdot \operatorname{tg} x$

- A) $\frac{\sin x - \cos^2 x}{\cos^2 2x}$

- B) $\frac{\cos x + \sin^2 x}{\cos^2 2x}$
 C) $\frac{\sin 2x - \cos^2 2x}{\cos 2x}$
 D) $\frac{\sin 2x + \cos^2 2x}{\cos^2 x}$
 E) $\frac{\cos 2x - \sin^2 2x}{\cos^2 x}$

20. Теңсіздіктер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} \frac{3-2x}{15} \leq \frac{x-2}{3} + \frac{x}{5} \\ \frac{1-3x}{12} \geq \frac{5x-1}{3} - \frac{7x}{4} \end{cases}$$

- A) [1,3; 2,5].
 B) [1,2; 2,1].
 C) [5; 2,1].
 D) [1,3; 4].
 E) [1,3; 2,1].

21. $\log_7(2x-2) + \log_7(2x+2) \leq \log_7 5$ теңсіздігі үшін орындалатын дұрыс тұжырым:

- A) Теңсіздіктің бүтін шешімі жоқ
 B) $x \in (1; +\infty)$
 C) $x \in (1; 1,5]$
 D) $x \in [-1,5; 1,5]$
 E) $x \in (-\infty; 1,5]$
 F) Теңсіздіктің ең үлкен бүтін шешімі $x = 1$
 G) $(0; 1,5) \cup (1,5; +\infty)$
 H) Теңсіздіктің ең кіші бүтін шешімі $x = -1$

22.
$$\begin{cases} \sqrt[3]{x} - \sqrt[3]{y} = 2 \\ \sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{y} = 6 \end{cases}$$
 теңдеулер жүйесінің шешімі $(x_0; y_0)$ болса, онда:

- A) $x_0 \cdot y_0 = 100$
 B) $x_0 + y_0 = 72$
 C) $x_0 + y_0 = 200$
 D) $x_0 \cdot y_0 = 512$
 E) $x_0 - y_0 = 8$
 F) $x_0 - y_0 = 56$
 G) $x_0 + y_0 = 24$
 H) $x_0 \cdot y_0 = 128$

23. $\sin 375^\circ \cos 15^\circ$ өрнегінің мәніне тең өрнек:

- A) $\cos^2 15^\circ - \sin^2 15^\circ$
 B) $-\sin 15^\circ \cos 15^\circ$
 C) $\frac{\cos 60^\circ}{2}$

D) $\sin 15^\circ \cos 185^\circ$

E) $\frac{\sin 30^\circ}{2}$

F) $\frac{1}{4}$

G) $\sin 375^\circ \cos 105^\circ$

H) $\frac{\sin 210^\circ}{2}$

24. $4^{\sin x} = \frac{1}{2}$ теңдеуіне эквивалентті теңдеуді көрсетіңіз:

A) $\sin x = -\frac{1}{2}$

B) $4^{\sin x} = \frac{1}{4}$

C) $32^{\sin x} = \left(\frac{1}{2}\right)^4$

D) $\sin x = \frac{1}{2}$

E) $\sin x = \frac{\sqrt{3}}{2}$

F) $2 \cdot 16^{2\sin x} = \left(\frac{1}{2}\right)^3$

G) $8^{\sin x} = \frac{1}{2\sqrt{2}}$

H) $2^{\sin x} = \frac{1}{4}$

25. $\cos\left(\frac{x}{4} - \frac{\pi}{3}\right) \leq \frac{\sqrt{2}}{2}$ теңсіздігін шешіңіз.

A) $\left[-\frac{\pi}{3} + 7\pi; \frac{13\pi}{3} + 7\pi\right], n \in Z$

B) $\left[\frac{\pi}{3} + 8\pi; \frac{17\pi}{3} + 8\pi\right], n \in Z$

C) $\left[-\frac{\pi}{6} + 2\pi; \frac{\pi}{6} + 2\pi\right], n \in Z$

D) $\left[-\frac{15\pi}{4} + 4\pi; \frac{15\pi}{4} + 4\pi\right], n \in Z$

E) $\left[\frac{\pi}{2} + 2\pi; \frac{3\pi}{2} + 2\pi\right], n \in Z$

F) $\left[4\pi; \frac{\pi}{3} + 4\pi\right], n \in Z$

G) $\left[\frac{13\pi}{3} + 8\pi; \frac{19\pi}{3} + 8\pi\right], n \in Z$

H) $\left[\frac{15\pi}{4} + 8\pi; \frac{17\pi}{4} + 8\pi\right], n \in Z$

26. Арифметикалық прогрессияның тоғызыншы мүшесінің екінші мүшесіне

бөліндісі 5, ал он үшінші мүшесінің алтыншы мүшесіне бөліндісі 2 қалдығы
5. Прогрессияның бірінші мүшесі мен айырымы көрсетілген нұсқаларды анықтаңыз.

- A) 5
- B) 15
- C) 8
- D) 11
- E) 3
- F) 10
- G) 9
- H) 4

27. $y = \log_2(x^2 + 5x - 6)$ функциясы анықталмайтын аралықты анықтаңыз.

- A) $(-5; 0)$
- B) $(-6; 1)$
- C) $(6; 12)$
- D) $(10; +\infty)$
- E) $(-\infty; -9)$
- F) $(-3; -1)$
- G) $(-22; -5)$
- H) $(10; 35)$

28. $f(x) = x^3 + \frac{5}{2}x^2 - 2x$ функциясының экстремумдары:

- A) $x_{\min} = -\frac{1}{3}$
- B) $x_{\max} = -2$
- C) $x_{\min} = \frac{1}{3}$
- D) $x_{\min} = 2$
- E) $x_{\min} = -2$
- F) $x_{\max} = -\frac{1}{3}$
- G) $x_{\max} = 2$
- H) $x_{\max} = \frac{1}{3}$

29. a – ның қандай мәндерінде $\int_{\frac{\pi}{2}}^a \cos x dx < 0$ теңсіздігі орындалады?

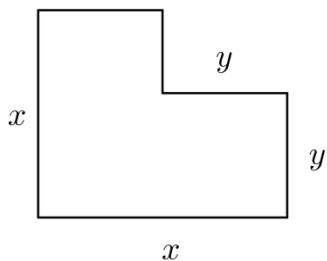
- A) $a \neq \frac{\pi}{6} + 2\pi n; n \in Z$
- B) $a \neq \pm \frac{2\pi}{3} + 2\pi n; n \in Z$
- C) $a \neq \pm \frac{\pi}{3} + 2\pi n; n \in Z$
- D) $a \neq \pm \frac{\pi}{4} + 2\pi n; n \in Z$
- E) $a \neq 2\pi n; n \in Z$

$$F) a \neq \pm \frac{2\pi}{3} + \pi n; n \in Z$$

$$G) a \neq \pm \frac{3\pi}{4} + 2\pi n; n \in Z$$

$$H) a \neq \frac{\pi}{2} + 2\pi n; n \in Z$$

30. Суретте көрсетілген фигураның

A) Периметрі $P = 4x$

B) Ауданы $S = x^2 - xy + y^2$

C) Периметрі $P = 2y$

D) Периметрі $P = 4x + y$

E) Периметрі $P = 2x + 2y$

F) Ауданы $S = x^2 + y^2$

G) Ауданы $S = x^2 + xy + y^2$

H) Ауданы $S = x^2 - 2xy + y^2$

ФИЗИКА

1. Біртекті электр өрісіндегі заряды 40 нКл нүктелік заряд электр өрісінің әсерінен потенциалы 500 В нүктеден потенциалы 250 В нүктеге орын ауыстырды. Электр өрісінің атқарған жұмысы

A) 10 мДж.

B) 10 нДж.

C) 10 Дж.

D) 10 мкДж.

E) 10 кДж.

2. Ағаштан, алюминийден және болаттан жасалған шар тәрізді үш дененің өлшемдері бірдей. Массасы ең кіші шар

A) алюминий.

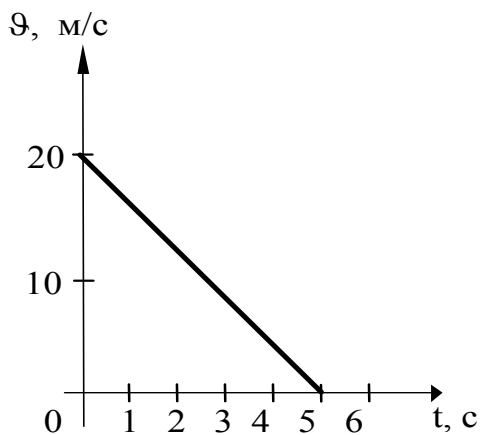
B) ағаш және алюминий.

C) болат.

D) ағаш.

E) алюминий және болат.

3. Суретте көрсетілген график бойынша $v_x = v_x(t)$ теңдеуін жазыңыз.

- A) $v_x = 5t$.
- B) $v_x = 20 - 4t$.
- C) $v_x = 5 + 5t$.
- D) $v_x = 1,25t$.
- E) $v_x = 4t$.

4. 36 км/сағ жылдамдықпен қозғалып келе жатқан массасы 1000 кг денені толық тоқтату үшін атқарылатын жұмыс

- A) -46 кДж.
- B) -48 кДж.
- C) -50 кДж.
- D) -52 кДж.
- E) -54 кДж.

5. Кинетикалық энергиясы 200 Дж, импульсі 40 кг·м/с дененің массасы

- A) 5 кг
- B) 10 кг
- C) 4 кг
- D) 12 кг
- E) 8 кг

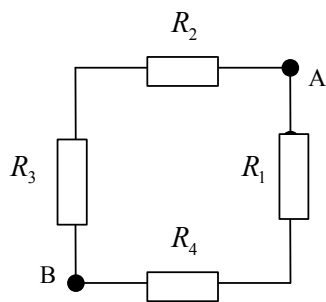
6. Судың мольдік массасы (СИ жүйесінде):

- A) $34 \cdot 10^{-3}$ кг/ моль.
- B) $18 \cdot 10^{-3}$ кг/ моль.
- C) $18 \cdot 10^{-2}$ кг/ моль.
- D) $34 \cdot 10^2$ кг/ моль.
- E) 10^3 кг/ моль.

7. Ыдыстан газдың жартысын шығарып жіберді. Егер қысым 3 есе артса, онда ыдыстағы қалған газдың температурасы

- A) 5 есе артады.
- B) 3 есе артады.
- C) 6 есе артады.
- D) 9 есе артады.
- E) 2 есе артады.

8. Төмендегі кескінде кедергілері $R_1 = 3$ Ом, $R_2 = 1$ Ом, $R_3 = 2$ Ом, $R_4 = 3$ Ом, резисторлары көрсетілген. АВ нүктелерінде ток көзін қосқанда, резисторлардың жалпы кедергісі:

- A) $R_{\text{ж}} = 2 \text{ Ом.}$
 B) $R_{\text{ж}} = 8 \text{ Ом.}$
 C) $R_{\text{ж}} = 4 \text{ Ом.}$
 D) $R_{\text{ж}} = 3 \text{ Ом.}$
 E) $R_{\text{ж}} = 5 \text{ Ом.}$

9. Магнит өрісіне перпендикуляр орналасқан, ауданы 900 см^2 контурда магнит индукциясы $0,5 \text{ Тл}$ -ға дейін бір қалыпты кемиді. Нәтижесінде $0,8 \text{ В}$ ЭҚК-ін тудырады. Магнит индукциясы $0,09 \text{ с}$ уақыт ішінде кемісе, магнит индукциясының бастапқы мәні

- A) 13 мТл.
 B) $0,6 \text{ Тл.}$
 C) $0,3 \text{ Тл.}$
 D) 45 мТл.
 E) $1,3 \text{ Тл.}$

10. Этил спиртіндегі толқынның жиілігі 20 кГц , ал жылдамдығы 1177 м/с болса, оның толқын ұзындығы

- A) $5,9 \text{ см.}$
 B) 2 см.
 C) 50 см.
 D) $3,5 \text{ см.}$
 E) 3 см.

11. Айнымалы ток тізбегіндегі конденсатордағы ток күшінің тербелісі

- A) кернеу тербелісінен π -ге қалады.
 B) кернеу тербелісінен $\pi/2$ -ге қалады.
 C) кернеу тербелісінен $\pi/3$ -ге қалады.
 D) кернеу тербелісінен $\pi/3$ -ге озады.
 E) кернеу тербелісінен $\pi/2$ -ге озады.

12. Жинағыш линзадан нәрсенің жалған кескінін алу үшін орындалатын шарт:

- A) $d = F$
 B) $d < F$
 C) $d \leq F$
 D) $d = f$
 E) $d > F$

13. Фотонның энергиясы $50 \cdot 10^{-19} \text{ Дж}$ болса, жарық сәулесінің жиілігі ($h = 6,62 \cdot 10^{-34} \text{ Дж} \cdot \text{с}$):

- A) $0,075 \cdot 10^{15} \text{ Гц}$
 B) $0,75 \cdot 10^{15} \text{ Гц}$
 C) $750 \cdot 10^{15} \text{ Гц}$

D) $7,5 \cdot 10^{15}$ Гц

E) $75 \cdot 10^{15}$ Гц

14. 16 кг радиоактивті цезийдің 108 жылдан кейін ыдырамай қалған атомдарының массасы 1 кг. Цезийдің жартылай ыдырау периоды

A) 54 жыл

B) 30 жыл

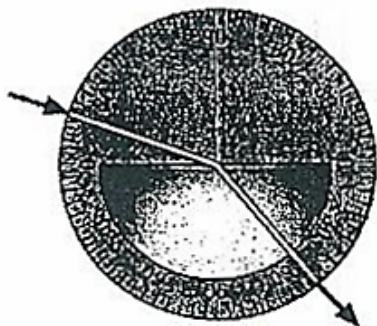
C) 32 жыл

D) 24 жыл

E) 27 жыл

15. Жарықтың сынуының тәжірибелік жолмен алынған бақылау нәтижесі суретте берілген. Ортаның салыстырмалы сыну көрсеткішінің мәні

бұрыш α	20°	40°	50°	70°
$\sin \alpha$	0,34	0,64	0,78	0,94

A) 2,29

B) 2,58

C) 1,22

D) 1,47

E) 1,88

16. Электромагниттік толқын энергиясы тығыздығының шекті мәні $2,2 \cdot 10^{-10}$ Дж/м³. Толқынның ауадағы электр өрісінің кернеулігінің максимал мәні ($\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12}$ Ф/м)

A) ≈ 5 В/м

B) ≈ 6 В/м

C) ≈ 3 В/м

D) ≈ 2 В/м

E) ≈ 7 В/м

17. Екі автомобиль бір жерден бір бағытта жолға шығады. Екінші автомобиль бірінші автомобилден 20 с кеш шығады. Екі автомобиль де бірдей $a = 0,4$ м/с² үдеумен үдемелі қозғалады. Бірінші автомобильдің қозғалысы басталғаннан кейін олардың ара қашықтығы 240 м болғандағы уақыты

A) 30 с

B) 40 с

C) 50 с

D) 55 с

E) 45 с

18. Үйкеліс коэффициенті 0,3 көлбеу жазықтықта дене бірқалыпты сырғанаса, көлбеу жазықтықтың көлбеулік бұрышы ($g = 10$ м/с²)

A) $\text{arctg} 0,3$

B) $\text{arccos} 0,3$

C) $\arcsin 0,3$

D) $\text{arcctg} 3$

E) $\text{arctg} 0,3$

19. Индуктивтілігі 0,2 Гн катушкадан және сыйымдылығы 10 мкФ конденсатордан тұратын тербелмелі контур конденсаторы 2 В-қа дейін зарядталса, электр өрісі мен магнит өрісі энергиялары өзара тең болған мезеттегі ток күшінің мәні

A) 5 мА

B) 10 мА

C) 2 мА

D) 20 мА

E) 0,5 мА

20. Үстелде массасы 600 г ағаш кесегі жатыр. Үстел бетіне параллель 500 м/с жылдамдықпен ұшып келе жатқан массасы 9 г оқ ағаш кесегіне тиіп, сонда тұрып қалды. Ағаш кесегінің қозғалыс жылдамдығы

A) 75 м/с

B) 60 с

C) 7,4 м/с

D) 740 м/с

E) 750 м

21. Стақандағы суды 1°C-қа жылыту үшін 200 кал қажет. Стақандағы судың екіден бір бөлігін 1°C-қа қыздыру үшін қанша жылу мөлшері керек?

A) 100 кал

B) 200 кал

C) 400 Дж

D) 419 Дж

E) 419 кал

F) 100 Дж

G) 300 Дж

H) 119 Дж

22. Температура бұл:

A) Денелердің немесе дене бөлшектерінің өзара әрекеті

B) Бір заттың молекулалары екінші бір зат молекулаларының арасына өтіп араласу құбылысы

C) Денені құрайтын бөлшектердің ретсіз қозғалысы

D) Денелердің бір- бірімен өзара әрекетті

E) Газ молекулалары қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының өлшемі

F) Денелердің басқа денелерге әрекет етпеген кездегі жылдамдығының сақтауы

G) Денелердің өзара әрекеттесуін сипаттайтын шама

H) Дененің жылулық күйін сипаттайтын шама

23. Реактивті снарядтың массасы 42,5 кг, ал жылдамдығы 355 м/с. Оқдәріні бірден жанып кетеді деп есептеп, ал оның жану жылдамдығы 2,0 км/с болса, оқдәрілік зарядтың массасы неге тең?

A) 750 кг

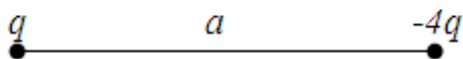
B) 75 г

C) 7,5 г

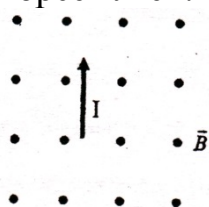
D) 7,5 кг

- E) 750 г
- F) 7500 кг
- G) 75 кг
- H) 7500г

24. Әр текті q және $-4q$ зарядталған денелер бір-бірінен a қашықтықта бекітілген. Осы зарядтардан q_0 қосымша зарядты, жүйе тепе-теңдігін бұзбайтындай етіп ...

- A) q зарядтан $2a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $4a$ қашықтықта орналастыру керек.
 - B) q зарядтан a қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $2a$ қашықтықта орналастыру керек.
 - C) q зарядтан a қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан a қашықтықта орналастыру керек.
 - D) q зарядтан $2a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $2a$ қашықтықта орналастыру керек.
 - E) q зарядтан $0,5a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $1,5a$ қашықтықта орналастыру керек.
 - F) q зарядтан a қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $3a$ қашықтықта орналастыру керек.
 - G) q зарядтан $2a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан a қашықтықта орналастыру керек.
 - H) q зарядтан $3a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан a қашықтықта орналастыру керек.
25. Суретте біртекті магнит өрісінің тогы бар өткізгішпен өзара әрекеті көрсетілген. Келтірілген жағдай үшін дұрыс тұжырым

- A) Ампер күші тік жоғары бағытталған
 - B) Ампер күші тік төмен бағытталған
 - C) Ампер күшінің бағыты жоқ
 - D) Магнит индукция векторы сурет жазықтығына перпендикуляр «бізге» қарай бағытталған
 - E) Ампер күші оң жаққа бағытталған
 - F) Ампер күші сол жаққа бағытталған
 - G) Магнит индукция векторы сурет жазықтығына перпендикуляр «бізден ары» қарай бағытталған
 - H) Түзу өткізгіштің электр тогы нөлге тең
26. Гармониялық тербеліс жасайтын серіппеге ілінген дененің максимал потенциалдық энергиясы 10 Дж. Уақыт өтуіне байланысты дененің кинетикалық энергиясы
- A) өзгермейді, 40 Дж-ға тең
 - B) 0 мен 10 Дж аралығында өзгереді
 - C) 20 мен 40 Дж аралығында өзгереді

D) 10 мен 20 Дж аралығында өзгереді

E) өзгермейді, 20 Дж-ға тең

F) өзгермейді, 10 Дж-ға тең

G) 0 мен 20 Дж аралығында өзгереді

H) 0 мен 40 Дж аралығында өзгереді

27. Көл бетіндегі қысыммен салыстырғанда 50%-ке артық қысымды сезіну үшін сүңгу тереңдігі:

A) $h = \frac{2P_{атм}}{\rho g}$

B) $h = \frac{3P_{атм}}{\rho g}$

C) $h = 2P_{атм} \rho g$

D) $h = \frac{P_{атм}}{2\rho g}$

E) $h = \frac{P_{атм}}{3\rho g}$

F) $h = \frac{P_{атм}}{\rho g}$

G) $h = \frac{1,5P_{атм}}{\rho g}$

H) $h = \frac{P_{атм}}{1,5\rho g}$

28. Егер өткізгіш арқылы өтетін ток күші 1 А-ден 3 А-ге дейін артса, онда кедергісі 10 Ом өткізгіштің қуаты:

A) 9 есе артады

B) 3 есе артады

C) 3 есе кемиді

D) 6 есе артады

E) 10 есе артады

F) өзгермейді

G) 9 есе кемиді

H) 6 есе кемиді

29. Температурасы 80°C-тағы суды 100°C-қа дейін қыздырғанда оның ішкі энергиясы 840 кДж-ге артты. Судың массасын анықтаңыз: ($c=4200$ Дж/кг°C)

A) 100 кг

B) 0,1 кг

C) 10 кг

D) $0,1 \cdot 10^2$ кг

E) 10000 кг

F) $0,001 \cdot 10^{-3}$ кг

G) 10^3 кг

H) 10^1 кг

30. Неліктен метеориттердің көпшілігі жер бетіне жетпейді?

A) Кинетикалық энергиясы таусылып қалады

B) Потенциалдық энергиясы артып кетеді

C) Ауаның кері итеруші күші қайтарып жібереді

D) Метеориттің массасы тым жеңіл

E) Жердің тартылыс күші әсер етпейді

- F) Үйкеліс күшінің әсерінен қызып, жанып кетеді
- G) Метеорит жұмыс істеуге қабілетсіз
- H) Метеорит жерге құламайды, ол аспан денесі

ХИМИЯ

1. IV топта орналасқан элементтің ұшқыш сутекті қосылысындағы сутектің массалық үлесі 25%. Бұл элементтің аты:

- A) хлор
- B) қалайы
- C) кремний
- D) қорғасын
- E) көміртек

2. Оттегі атомына сыртқы электрондық қабатын толықтыру үшін қажет электрондар саны ...

- A) 3.
- B) 2.
- C) 5.
- D) 4.
- E) 1.

3. π-байланысы бар заттар тобы:

- A) C_2H_6 , C_2H_2 .
- B) C_6H_6 , C_4H_{10} .
- C) C_2H_5OH , C_2H_5Cl .
- D) CH_3COOH , C_2H_6 .
- E) CH_3CONH_2 , C_2H_4 .

4. Мына жүйеде $2H_2O \leftrightarrow 2H_2 + O_2 - Q$ химиялық тепе-теңдік оңға қарай ығысады, егер

- A) температура төмендесе
- B) қысым жоғарыласа
- C) температура жоғарыласа
- D) O_2 концентрациясы жоғарыласа
- E) өршіткі қосса

5. Массасы 3,425 г барий сумен әрекеттескенде бөлінетін сутектің (қ.ж.) көлемі

- A) 560 мл
- B) 22,4 мл
- C) 44,8 мл
- D) 600 мл
- E) 570 мл

6. 2 моль калий сумен әрекеттескенде түзілетін күрделі заттың моль саны

- A) 4 моль.
- B) 2 моль.
- C) 3 моль.
- D) 1 моль.
- E) 5 моль.

7. Бромның мынадай қосылыстары берілген:

1. Br_2 ; 2. HBr ; 3. $KBrO_4$; 4. $KBrO$; 5. $KBrO_3$. Бромның тотығу дәрежесінің кему ретімен орналасуын рет нөмірлері.

- A) 1 3 5 2 4.

- B) 1 2 3 4 5.
- C) 3 5 4 1 2.
- D) 2 4 5 3 1.
- E) 5 4 3 2 1.

8. Магний азот қышқылымен әрекеттескенде (егер азот түзілетін болса) теңдеудегі барлық коэффициенттердің жалпы саны

- A) 21
- B) 27
- C) 28
- D) 29
- E) 24

9. Массасы 13,4 г C_2H_2 балқымасын электролиздегенде анодта бөлінген сутектің (қ.ж.) көлемі

- A) 1 л
- B) 2 л
- C) 44,8 л
- D) 22,4 л
- E) 1,12 л

10. 4 г темір (III) оксидін толық тотықсыздандыруға жұмсалатын көміртек (II) оксидінің зат мөлшері:

- A) 0,05 моль
- B) 0,075 моль
- C) 0,245 моль
- D) 0,5 моль
- E) 0,025 моль

11. Құрамындағы барлық сутек атомдары бірдей жағдайда байланысқан қосылыс:

- A) C_2H_5COOH
- B) C_2H_5OH
- C) CH_3COOH
- D) $C_6H_5C_2H_5$
- E) C_3H_8

12. Қалыпты жағдайдағы тығыздығы 1,96 г/л – ге тең алканды жаққанда массасы 13,2 г көміртек диоксиді түзілді. Алканның молекулалық формуласы

- A) C_6H_{14}
- B) C_4H_{10}
- C) C_3H_8
- D) C_5H_{12}
- E) C_2H_6

13. 39 г бензол толық жану үшін қажет ауаның (оттектің ауадағы көлем үлесі 20%) көлемі:

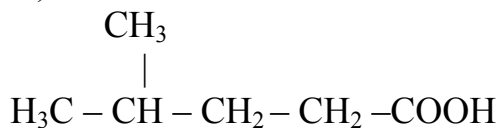
- A) 424 л.
- B) 420 л.
- C) 448 л.
- D) 440 л.
- E) 400 л.

14. 18,8 г фенол концентрлі азот қышқылымен әрекеттескенде шығымы 70% болғанда түзілетін пикрин қышқылының массасы

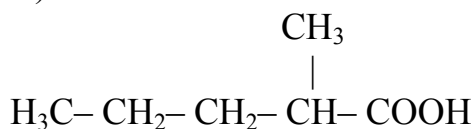
- A) 32 г
- B) 34 г
- C) 40 г
- D) 38 г
- E) 36 г

15. 3,3- диметилгексан қышқылының құрылымдық формуласы:

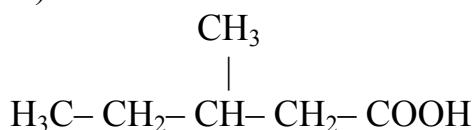
A)

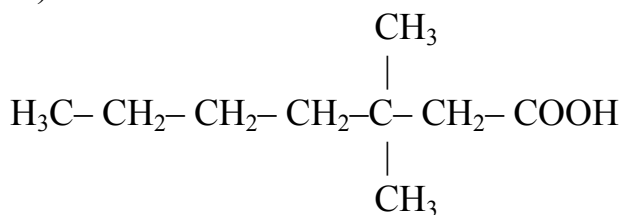
B)

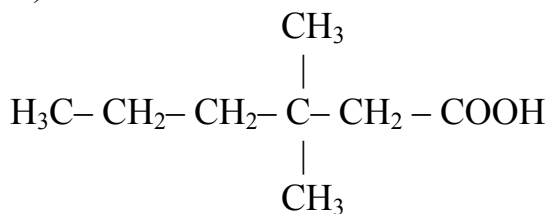
C)

D)

E)

16. Зат мөлшері 5 моль глюкозаның массасы

- A) 700 г
- B) 675 г
- C) 900 г
- D) 450 г
- E) 600 г

17. 44,5г α – аминпропион қышқылы натрий гидроксидімен әрекеттескенде 50г тұз түзілген болса, өнімнің шығымы (%)

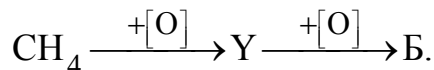
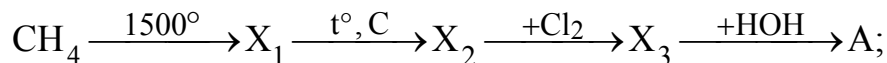
- A) 90%
- B) 80%
- C) 60%
- D) 50 %
- E) 70%

18. Полимерлену дәрежесін көрсететін сан:

- A) Полимердің макромолекуласында құрылымдық буын саны.
- B) Негізгі элементтің индексі.
- C) Балку температурасы.
- D) Қайнау температурасы.

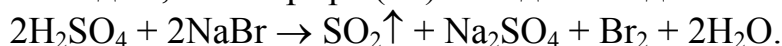
Е) Макромолекула саны.

19. Өзгерістерді жүзеге асырып алынған А және Б заттары өзара әрекеттескенде түзілетін өнім:

- A) Ароматты спирт
- B) Күрделі эфир
- C) Бензой қышқылы
- D) Фенолформальдегид
- E) Нитрофенол

20. Массасы 10,3 г натрий бромидіне концентрлі күкірт қышқылымен әсер еткенде 0,896 л күкірт (IV) оксиді бөлінді. Өнімнің шығымы:

- A) 90 %.
- B) 75 %.
- C) 80 %.
- D) 60 %.
- E) 78 %.

21. Атомның электрондық схемасы $2\bar{e} 8\bar{e} 5\bar{e}$ болып келетін химиялық элемент:

- A) Ar
- B) P
- C) Ca
- D) Te
- E) Al
- F) Ba
- G) S
- H) As

22. Екі қышқылды негіздердің формулалары:

- A) $(\text{CuOH})_2\text{CO}_3$
- B) H_2SiO_3
- C) $\text{Fe}(\text{OH})_3$
- D) $\text{Be}(\text{OH})_2$
- E) $\text{Fe}(\text{OH})_2$
- F) $\text{Zn}(\text{OH})_2$
- G) NaOH
- H) CaCO_3

23. Бөлшектің Cl^- электрондық формуласы

- A) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$
- B) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2$
- C) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6$
- D) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^0$
- E) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^2$
- F) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5$
- G) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^4$
- H) $1s^2 2s^2 2p^6$

24. Метанмен әрекеттеседі:

- A) сутек
 - B) натрий гидроксиді
 - C) калий перманганаты
 - D) оттек
 - E) хлорсутек
 - F) хлор
 - G) азот қышқылы
 - H) күкірт
25. CO₂-нің қатысуымен жүретін реакциялардың қайсысы дұрыс емес?
- A) $\text{CO}_2 + \text{C} \rightarrow 2\text{CO}$
 - B) $\text{CO}_2 + \text{CaO} \rightarrow \text{CaCO}_3$
 - C) $\text{CO}_2 + 2\text{Na}_2\text{O}_2 \rightarrow 2\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{O}_2\uparrow$
 - D) $\text{CO}_2 + 2\text{Mg} \rightarrow 2\text{MgO} + \text{C}$
 - E) $\text{CO}_2 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
 - F) $\text{CO}_2 + \text{SO}_3 \rightarrow \text{SO}_2 + \text{CO}$
 - G) $\text{CO}_2 + \text{Ca}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$
 - H) $\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{CO}_3$
26. Су мен әрекеттескен кезде калий атомы:
- A) тотығу дәрежесін өзгертпейді
 - B) тотықтырғыш ролін атқарады
 - C) сәл жанған соң қопарылыс береді
 - D) теріс зарядталған ионға айналады
 - E) сутекті ығыстырады
 - F) тотықсыздандырғыш
 - G) гидроксид түзеді
 - H) электронын береді
27. Өзара әрекеттесе алады:
- A) темір мен күкірт
 - B) сынап пен кальций нитраты ерітіндісі
 - C) кальций мен су
 - D) мыс мен күміс нитраты ерітіндісі
 - E) мыс пен су
 - F) темір мен концентрлі азот қышқылы
 - G) платина мен оттек
 - H) алюминий мен концентрлі күкірт қышқылы
28. 1,86 л бутенді жағу үшін қажет оттектің көлемі (қ.ж.):
- A) 12,56 л
 - B) 7,44
 - C) 9,9 л
 - D) 4,48 л
 - E) 19,8 л
 - F) 11,16 л
 - G) 1,68 л
 - H) 20,8 л
29. Құрамында альдегид тобы бар заттар:
- A) ацетон
 - B) құмырсқы қышқылы
 - C) метанол
 - D) сірке қышқылы

- Е) этилен
 - Ғ) диэтил эфиры
 - Г) метаналь
 - Н) глюкоза
30. Қатардағы заттың екеуі де сутекпен әрекеттеседі:
- А) бутадиен-1,2 және толуол
 - В) циклопентадиен және пентин-1
 - С) пентен-1 және ацетилен
 - Д) пентен-2 және пентан
 - Е) этан және циклогексан
 - Ғ) пропан және 2-бромбутан
 - Г) бутан және бутен
 - Н) пропан және дибромэтан

БИОЛОГИЯ

1. Тамырдың, пиязшықтың, түйнектің өсуін тездететін
 - А) селитра.
 - В) суперфосфат.
 - С) калий.
 - Д) несепнәр.
 - Е) көң.
2. Жануарларда қорға жиналатын көмірсу:
 - А) глюкоза
 - В) пентоза
 - С) рибоза
 - Д) гликоген
 - Е) фруктоза
3. Өрмекшілердің зәр шығару жүйесі
 - А) Бүйрек
 - В) Жасыл без
 - С) Жұлдызша тәрізді түтік
 - Д) Мальпигий түтікшелері
 - Е) Жиырылғыш вакуоль
4. Сыртқы қабығы жұмсақ, ішінде тұқымы көп шырынды жемістерді белгілеңіз.
 - А) Қызанақ, жүзім.
 - В) Қызғалдақ, күнбағыс.
 - С) Беде, асбұршақ.
 - Д) Апельсин, лимон.
 - Е) Меңдуана, сүттіген.
5. Қант, спирт, бояу, лакмус алатын өсімдік
 - А) Қына
 - В) Шаңжапырақ тәрізді
 - С) Саңырауқұлақ
 - Д) Мүктәрізді
 - Е) Балдыр
6. Бұршақтұқымдас өсімдік тұқымдары өте бай:
 - А) Майларға.
 - В) Ақуызға (нәруызға)

- С) Минералды затқа.
D) Крахмалға.
E) Суға.
7. Қазақстанда өспейтін даражарнақты
A) Жүгері
B) Күріш
C) Бидайық
D) Бамбук
E) Тары
8. Хинин, акрихин дәрілерінің емдік қасиеті
A) Безгек ауруын емдеу
B) Қантышқақты құрту
C) Обаны жою
D) Құтырманы жою
E) Сүзекті құрту
9. Қандауыршаның көбеюі мен дамуын зерттеген ғалым:
A) К. А. Тимирязев
B) А. О. Ковалевский
C) К. Линней
D) И. П. Ивановский
E) Е. В. Гвоздев
10. Самай сүйегіндегі тереңірек орналасқан жіңішке иірім өзектер жүйесі
A) Құлақ қалқаны.
B) Самай сүйегіндегі қуыс.
C) Ортаңғы құлақ қуысы.
D) Сыртқы құлақ қуысы.
E) Ішкі құлақ.
11. Жұлын –
A) Шеткі жүйке жүйесі
B) Шеткі жүйке түйіндері
C) Орталық жүйке жүйесі
D) Соматикалық жүйке жүйесі
E) Вегетативті жүйке жүйесі
12. Қанның сарғыш түсті, мөлдірлеу сұйық бөлімі:
A) лейкоциттер
B) гемоглобин
C) эритроциттер
D) плазма
E) тромбоциттер
13. Бронхы дегеніміз:
A) көкірек қуысының ішкі қабырғасы
B) ұсақ көпіршіктер
C) ауаға толы ауатамыр ұштары
D) кеңірдектің жалғасы
E) өкпенің сыртқы жылтыр, тегіс қабықшасы
14. Шала піскен еттен, балықтан жұғатын паразит
A) суыртқы
B) ақ сұлама
C) сиыр цепені

- D) қылқұрт
E) ішексорғы
15. Бұл дәрумен жетіспесе адам бери-бери ауруына ұшырайды
A) C
B) E
C) A
D) B₁
E) K
16. Ересек ағзаның жеке мүшелері қалыптасатын саты
A) бластула
B) постэмбрион
C) гастрұла
D) нейрула
E) эмбрион
17. Нәруыз синтездеуші органоид.
A) Митохондрия.
B) Эндоплазмалық тор.
C) Вакуоль.
D) Лизосома.
E) Рибосома.
18. Популяцияның құрайтын даралардың тұқым қуалайтын гендердің жиынтығы.
A) Генофонд.
B) Фенотип.
C) Мутация.
D) Мутаген.
E) Геном.
19. Жәндіктердің алуан түрлілігі орасан көбейді
A) Архей
B) Кайнозой
C) Палеозой
D) Мезозой
E) Протерозой
20. Жер тарихының геологиялық мерзімінің ең ірі бөлігі:
A) Ғасыр.
B) Кезең.
C) Дәуір.
D) Жыл.
E) Заман.
21. Алмұрт, шетен, беже жемістерінің жұмсақ етіндегі қатты қиыршық жасушалар:
A) су жинаушы
B) жабын
C) фотосинтездеуші
D) тірек
E) түзуші
F) қор жинаушы
G) өткізгіш
H) бөліп шығарушы

22. Шаянтәрізділердің жүрегі:

- A) төрт қуысты
- B) үш қуысты
- C) бес бұрышты қалта
- D) екі бөлікті
- E) ашық
- F) тұйық
- G) түтік тәрізді
- H) дөңгелек

23. Балықтардың зәр шығару мүшесі:

- A) таспа тәрізді жұп бүйрек
- B) пішіні домалақ жұп бүйрек
- C) имек түтікше
- D) жұлдыз тәрізді түтікше
- E) тері
- F) су түтікшелі жүйе
- G) желбезек
- H) клоака

24. Пепсин ... ыдыратады.

- A) майды
- B) май қышқылын
- C) көмірсуды
- D) нәруызды
- E) глицеринді
- F) глюкозаны
- G) гормонды
- H) сөлді

25. Қан құрамындағы глюкоза мөлшері:

- A) 10%
- B) 20%
- C) 1%
- D) 0,12%
- E) 25%
- F) 80%
- G) 60%
- H) 50%

26. Айналадағы заттардың, құбылыстардың сезім мүшелері арқылы мида бейнеленуі:

- A) ұйқы
- B) эмоция
- C) түйсік
- D) ойлау
- E) жауап беру
- F) сөз
- G) көру
- H) есту

27. Эмбриология ғылымының негізін қалаған ғалым:

- A) Ф.Мюллер
- B) Э. Геккель

- C) А.Н.Северцов
- D) А.О.Ковалевский
- E) И.И.Мечников
- F) К.М.Бэр
- G) Н.И.Вавилов
- H) Иогансен

28. Мендель заңдарының дұрыстығын дәлелдеген ғалымдар:

- A) В.Иогансен
- B) Де Фриз
- C) У.Бэтсон
- D) Т.Морган
- E) К.Корренс
- F) Н.И.Вавилов
- G) К.М.Бэр
- H) Э.Чермак-Зейзенегг

29. Тірі материя жаратылымының ең жоғары деңгейі:

- A) Биогеоценоздық
- B) Биосфералық
- C) Популяциялық
- D) Жасушалық
- E) Молекулалық
- F) Ұлпалық
- G) Мүшелік
- H) Ағзалық

30. Ақмола облысының сулы-батпақты аймағында орналасқан қорық:

- A) Алматы
- B) Наурызым
- C) Алакөл
- D) Үстірт
- E) Қорғалжын
- F) Марқакөл
- G) Батыс Алтай
- H) Қаратау

ГЕОГРАФИЯ

1. Өтпелі географиялық белдеу:

- A) Полярлық
- B) Тропиктік
- C) Экваторлық
- D) Қоңыржай
- E) Субэкваторлық

2. Орыстар мен немістер жататын нәсіл

- A) Еуропоидтық
- B) Моңғолоидтық
- C) Мулаттар
- D) Метистер
- E) Негроидтық

3. Негізгі климаттық белдеулерді белгіле

- A) Тропиктік, қоңыржай

- В) Экваторлық, субтропиктік
С) Арктикалық, субэкваторлық
D) Субарктикалық, субтропиктік
E) Субэкваторлық, тропиктік
4. Табиғат зоналары ... арқылы ажыратылады
A) ендігіне
B) климаттық белдеулерге
C) жануарлар сипатына
D) өсімдік жамылғысы
E) географиялық орнына
5. Аляскадан Панама мойнағына дейін ... созылып жатыр.
A) Аппалачи
B) Анд
C) Кордильер
D) Шатқалдар
E) Ұлы жазықтар
6. Қазақстан туралы алғашқы дерек берген
A) Эратосфен
B) Птолемей
C) Аристотель
D) Геродот
E) Страбон
7. Көбіне қармен қоректенетін өзен:
A) Іле.
B) Жайық.
C) Есіл.
D) Ертіс.
E) Сырдария.
8. Сарыарқаның басты өзендері.
A) Жайық, Ембі.
B) Тобыл, Ойыл.
C) Сырдария, Қаратал.
D) Шу, Іле.
E) Есіл, Нұра.
9. ... үстірт қорығында өсіріліп, көбейтіледі.
A) Жабайы қой - муфлон
B) Голян (көкталма балық) және сазан балықтары
C) Күзен және ақ тышқан
D) Дала барысы, тарлан мысықтар
E) Марал, таутекелер
10. Халықтың көп бөлігінің шыққан елінен тыс жерде қоныстануы:
A) Тайпа
B) Диаспора
C) Этнос
D) Миграция
E) Урбандалу
11. Қазақстанда әлемдегі ең үлкен ферроқорытпа заводы орналасқан қала
A) Ақсуда
B) Теміртауда

- C) Алғада
- D) Қаражалда
- E) Лисаковта

12. Қазақстандағы кеме жүруге ең қолайлы өзен:

- A) Іле.
- B) Орал.
- C) Ертіс.
- D) Тобыл.
- E) Есіл.

13. Қазақстанның халықаралық саудадағы байланысы жақсы дамыған ірі серіктес мемлекеті.

- A) АҚШ
- B) Ресей
- C) Италия
- D) Корея
- E) Украина

14. “Үлкен жетілік” мемлекеттерінің бірі:

- A) Швеция.
- B) Испания.
- C) Австрия.
- D) Нидерланды.
- E) Италия.

15. ... жайылым жан басына шаққанда жоғары

- A) Австралияда.
- B) Аргентинада.
- C) АҚШ-та.
- D) Канадада.
- E) Бразилияда.

16. Армения аумағының ... теңіз деңгейінен 1000 м биіктікте жатыр.

- A) 100%
- B) 50%
- C) 60%
- D) 90%
- E) 30%

17. "Төменгі Силезия" мыс кені алабы орналасқан ел:

- A) ГФР.
- B) Франция.
- C) Румыния.
- D) Польша.
- E) Италия.

18. Теңіз кемесі, супертанкерлер, арқылы жүк тасымалдау жөнінен Жапонияның алдыңғы орында болуының негізгі себебін анықтаңыз.

- A) Шикізаттың барлық түрін сырттан әкелетіндіктен.
- B) Әлемдік рынокта техниканың осындай түрінің қажеттілігінен.
- C) Әртүрлі дайын бұйымдардың көптеп шығарылуынан.
- D) Жапония бұл өндіріс саласында алдыңғы орында емес.
- E) Еңбек ресурстарының арзандығы осындай техниканы құру мүмкіндігін береді.

19. Латын Америкасының байырғы халқы

- A) тутсилер
 - B) үндістер
 - C) эфиопиялықтар
 - D) самболар
 - E) метистер
20. Африканың жержаңғағын өсіруге маманданған елі
- A) Заир
 - B) Алжир
 - C) Кения
 - D) Сенегал
 - E) Ангола
21. Тәулік ішінде жүретін процестер:
- A) Жердің Күнді айналуы
 - B) Бриз желдері бағыттарының өзгеруі
 - C) Климаттың суынуы мен жылынуы
 - D) Мұхит суларының толысуы мен қайтуы
 - E) Апатты жер сілкінулер мен тау түзілу
 - F) Су тасқындары
 - G) Қуаңшылық
 - H) Тау жыныстарының күндіз қызып, түнде суынуы
22. Литосфералық плиталардың теориясы бойынша Еуразияға қосылған Ежелгі Гондвана қалдықтары:
- A) Малакка түбегі
 - B) Оймякон таулы қыраты
 - C) Такла-Макан шөлі
 - D) Иран таулы қыраты
 - E) Ұлы Қытай жазығы
 - F) Арабия түбегі
 - G) Пиреней түбегі
 - H) Үндістан түбегі
23. Қ. Сәтбаевтің жеткен жетістіктері:
- A) Жоңғар Алатауының және Іле өзенінің табиғатын зерттеп, оған сипаттама жазған
 - B) Қазақтан шыққан тұңғыш географ ғалым
 - C) Қазақстан Ғылым Академиясының тұңғыш президенті болған
 - D) 640 ғылыми еңбек жазған
 - E) Орталық Қазақстанға ірі геологиялық зерттеулер жүргізген
 - F) «Түркістан өлкесіне саяхат» еңбегін жазған
 - G) Қазақстан территориясын алғаш рет физикалық-географиялық жағынан аудандарға бөлген
 - H) Қазақстан территориясын табиғи-территориялық комплекстерге бөлген
24. Қазақстандағы Жоңғар қақпасы арқылы соғатын жел:
- A) Шілік
 - B) Арыстанды-Қарабас
 - C) Ебі
 - D) Қордай
 - E) Мұғалжар
 - F) Сайқан

- G) Жоңғар
H) Алатау
25. Тұран ойпаты құралған:
- A) Желдің әсерінен болған шөгінді жыныстардан
 - B) Көлдің шөгінді қыртысынан
 - C) Мұздықтың еруінен болған шөгінді қыртыстан
 - D) Магмалық жыныстардан
 - E) Үгітілуден пайда болған шөгінді қыртыстан
 - F) Өзеннің шөгінді қыртысынан
 - G) Дауылды желдер әсерінен пайда болған жыныстардан
 - H) Жануарлардың қалдықтарынан болған жыныстардан
26. Қазақстандағы ендік бойымен өтетін магистраль:
- A) Орынбор-Ташкент
 - B) Түркістан-Сібір
 - C) Орта Сібір
 - D) Трансқазақстан
 - E) Трансазия
 - F) Трансконтиненттік
 - G) Шығыс Сібір
 - H) Оңтүстік Сібір
27. Орталық Қазақстандағы ірі тау-кен металлургия комбинаты:
- A) Теміртау
 - B) Шахтинск
 - C) Жезқазған
 - D) Балқаш
 - E) Қарағанды
 - F) Сәтбаев
 - G) Саран
 - H) Абай
28. Жалға пәтер беруші елдер:
- A) Мальта
 - B) Қытай
 - C) Үндістан
 - D) Ресей
 - E) Кипр
 - F) Малайзия
 - G) Сингапур
 - H) Барбадос
29. Кеме жүзетін ірі каналдар:
- A) Коринф
 - B) Суэц
 - C) Каледон
 - D) Стокгольм
 - E) Панама
 - F) Киль
 - G) Алаппужа
 - H) Клонги
30. Үндістанның ресми тілдері:
- A) Француз

- В) Ағылшын
- С) Неміс
- Д) Араб
- Е) Хинди
- Ғ) Парсы
- Г) Жапон
- Н) Корей

ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ

1. I Дарий сақтарға қарсы жорығын бастады:
 - А) б.з.б. 525 ж.
 - В) б.з.б. 510 ж.
 - С) б.з.б. 522 ж.
 - Д) б.з.б. 518 ж.
 - Е) б.з.б. 520 ж.
2. Б.з. I ғ. Рим өкіметінің билігін шет аймақтарда нығайту үшін императорлардың жүргізген шаралары:
 - А) шет аймақтардың ақсүйектері салықтан босатылды
 - В) шет өңірлерде еркін сауда аймақтары құрыла бастады
 - С) шет аймақтарға өзін-өзі билеу құқықтарын берді
 - Д) шет аймақтардағы кеден салықтарын төмендетті
 - Е) Римдік өмір сүру салтын таратты
3. Ұлы Карл өзін Рим императоры деп жариялаған жыл:
 - А) 822 ж.
 - В) 830 ж.
 - С) 800 ж.
 - Д) 814 ж.
 - Е) 768 ж.
4. Орта ғасырлық Еуропада ең ірі жер иеленуші, еңбекшілерді қанаушы:
 - А) Католик шіркеуі
 - В) Қолөнершілер
 - С) Дінге сенбейтіндер
 - Д) Оброк төлеушілер
 - Е) Барщина өтеушілер
5. Оңтүстік Американың батысындағы инктер елі:
 - А) Чили.
 - В) Мексика.
 - С) Перу.
 - Д) Аргентина.
 - Е) Бразилия.
6. Якобшілдер диктатурасы жүзеге асырған шара
 - А) дворяндық титулдар жойылды
 - В) республика жарияланды
 - С) феодалдық міндеттер жойылды
 - Д) 18 жастан бастап сайлау құқығы енгізілді
 - Е) шіркеу мүлкі тәркіленді
7. Бабурдың әскерінің құрамында болды:
 - А) Орта Азия халықтары, Ауған тайпалары
 - В) Тек Ауған тайпалары ғана

- C) Кавказ халықтары
- D) Жоңғар тайпалары
- E) Тек Орта Азия халықтары ғана

8. XIX ғ. ортасында Италияда біртұтас ұлттық мемлекет құру жөнінде нақты жоспар ұсынған граф:

- A) Иосиф Радецки
- B) Джузеппе Мадзани
- C) Камилло Бенсо Кавур
- D) Карл Альберт
- E) Джузеппе Гарибальди

9. 1894-1895 жылы Қытаймен соғысқан ел:

- A) Ресей
- B) АҚШ
- C) Жапония
- D) Франция
- E) Англия

10. Версаль бітімшартын бекітуден бас тартқан ел:

- A) Жапония
- B) Ұлыбритания
- C) АҚШ
- D) Франция
- E) Италия □

11. АҚШ «Бейтараптық туралы заң» қабылдаған жыл:

- A) 1919 ж
- B) 1935 ж
- C) 1949 ж
- D) 1946 ж
- E) 1941 ж

12. Монғол Халық Республикасының құрылған жылы:

- A) 1924 ж.
- B) 1921 ж.
- C) 1930 ж.
- D) 1926 ж.
- E) 1920 ж.

13. 1945 ж. ақпанда Германияға соғыс жариялаған Африкадағы мемлекет:

- A) Тунис
- B) Марокко
- C) Ливия
- D) Алжир
- E) Египет

14. 1946-58 ж.ж. Францияда орнаған республика:

- A) Екінші.
- B) Үшінші.
- C) Төртінші.
- D) Бірінші.
- E) Бесінші.

15. 1990 ж. "Шок терапиясы" әдісі алғаш рет қолданған ел:

- A) ГФР.
- B) Польша.

- C) Венгрия.
- D) Румыния.
- E) КСРО.

16. Канада азаматтығы туралы Заң қабылданды:

- A) 1947 жылы
- B) 1945 жылы
- C) 1946 жылы
- D) 1948 жылы
- E) 1949 жылы

17. Үндістан Республикасында 1977 жылға дейін билік тізгінін ұстаған партия:

- A) Үнді Халықтық партиясы
- B) Үнді Демократиялық партиясы
- C) Үнді Ұлттық конгресі
- D) Джаната партиясы
- E) Коммунистік партия

18. Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақ Кеңесіне қатысушы мемлекеттердің 1992 жылғы Хельсинкидегі кездесуінде қабылданған шешім:

- A) Қақтығыс аймақтарында бейбітшілік орнату және қолдау үшін әскер құру.
- B) Экономикалық байланысты кеңейту.
- C) Әскери-саяси одақтарды тарату.
- D) Әскери-саяси одақ құру.
- E) Мәдени байланыстарды нығайту.

19. XIX ғ. басында Бурбон әулетінің Франциядағы екінші билігі аталады ...

- A) Реставрация (Қалпына келтіру).
- B) Консульдық.
- C) Екінші империя.
- D) “Қасиетті одақ”.
- E) Протекторат.

20. Антанта әскери-саяси одаққа біріккен мемлекеттер:

- A) Англия, Франция, Ресей.
- B) Австро-Венгрия, Италия, Германия.
- C) Осман империясы, Германия, Италия.
- D) Англия, Франция, АҚШ.
- E) АҚШ, Ресей, Жапония.

21. Бактрия мемлекетінің астанасы:

- A) Тушпа
- B) Бактр
- C) Ниса
- D) Қашғар
- E) Экбатаны
- F) Персополь
- G) Мараканд
- H) Маргиана

22. Галлияны қоныстанған герман тайпасы:

- A) алемандар
- B) весготтар

- C) аландар
- D) лангобардтар
- E) ағылшын – сакстер
- F) остготтар
- G) франктер
- H) вандаодар

23. 1618 – 1648 жж. аралығында болған отыз жылдық соғысқа қатыспаған мемлекет:

- A) Швеция
- B) Голландия
- C) Германия
- D) Испания
- E) Литва
- F) Франция
- G) Польша
- H) Ресей

24. Бүкіләлемдік тартылыс заңын тұжырымдаған ғалым:

- A) Р.Декарт
- B) Дж.Бруно
- C) Н.Коперник
- D) Д.Локк
- E) И.Ньютон
- F) Д.Аламбер
- G) Г.Лейбниц
- H) Г.Галилей

25. Герман империясының құрылған уақыты:

- A) 1872 ж. 18 тамыз
- B) 1870 ж. 18 ақпан
- C) 1870 ж. 18 желтоқсан
- D) 1871 ж. 18 қараша
- E) 1872 ж. 18 наурыз
- F) 1871 ж. 18 мамыр
- G) 1871 ж. 18 қаңтар
- H) 1870 ж. 18 қаңтар

26. Ұжымдастыру жылдарында халқы ашаршылыққа ұшыраған КСРО өлкелері:

- A) Қиыр Шығыс
- B) Орта Азия
- C) Байкал жағалауы
- D) Сібір
- E) Балтық жағалауы
- F) Қазақстан
- G) Украина
- H) Еділ бойы

27. Берлин кабырғасы тұрғызылған жыл:

- A) 1953 жыл
- B) 1963 жыл
- C) 1951 жыл
- D) 1956 жыл

- E) 1959 жыл
 - F) 1949 жыл
 - G) 1961 жыл
 - H) 1965 жыл
28. 1923 жылы 29 қазанда құрылған республика:
- A) Ирландия
 - B) Монғолия
 - C) Бавария
 - D) Австрия
 - E) Чехословакия
 - F) Венгрия
 - G) Қытай
 - H) Түркия
29. 1975 жылы Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтасу туралы Ақтқа Еуропаның 33 мемлекеттері мен АҚШ, Канада қол қойған қала:
- A) Люксембург.
 - B) Хельсинки.
 - C) Женева.
 - D) Париж.
 - E) Осло.
 - F) Бонн.
 - G) Рим.
 - H) Лондон.
30. Мұхаммед пайғамбардың ізбасарлары:
- A) Ахмет
 - B) Абду Рахман
 - C) Хамит
 - D) Омар
 - E) Осман
 - F) Хуссейн
 - G) Әбу Бәкір
 - H) Хамид

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

1. Шәкен, Шолпан, Таймас, Күлпаш қай романның кейіпкерлері екенін атаңыз.
- A) “Дауылдан кейін”.
 - B) “Миллионер”.
 - C) “Шығанақ”.
 - D) “Оянған өлке”.
 - E) “Қарағанды”.
2. Ертегі не себепті үнемі жақсылықпен аяқталатынын табыңыз.
- A) Ерте заманда үнемі жақсылық жеңіп отырған.
 - B) Адам жаны жақсылықты аңсағандықтан, арман-қиялында үнемі жақсылық жеңгендіктен.
 - C) Бұл - ертегінің бұлжымас заңы.
 - D) Балаларға арналған шығарма болғандықтан.
 - E) Табиғаттың заңы бойынша жақсылық жеңуге тиіс.
3. «Диуани хикмет» еңбегі кімдікі екенін белгілеңіз.

- A) Құтб.
B) Махмұд Қашқари.
C) Хорезми.
D) Қорқыт ата.
E) Ахмет Йасауи.
4. Ғ.Мұстафиннің қай шығармасында Жақып, Жомарт, Жанат деген кейіпкерлер кездесетінін белгілеңіз.
A) «Ер Шойын».
B) «Шығанақ».
C) «Миллионер».
D) «Қарағанды».
E) «Мазасыз мейман».
5. М.Әуезовтің Қазақ ұлттық театрының шымылдығын тұңғыш ашқан пьесасын анықтаңыз.
A) «Түнгі сарын».
B) «Қаракөз».
C) «Айман-Шолпан».
D) «Еңлік-Кебек».
E) «Абай».
6. Қайроштың (Ғ.Мүсірепов«Қазақ солдатты») қай жерлерде соғысқанын белгілеңіз.
A) Украина, Кавказ.
B) Москва түбі.
C) Орал бойы, Сталинград.
D) Кавказ, Новороссийск, Ростов, Керчь.
E) Батыс Европа жерлері.
7. Б.Соқпақбаевтың «Менің атым – Қожа» повесіндегі Қожаның анасы кім екенін табыңыз.
A) Сәбира.
B) Қабира.
C) Жания.
D) Қадиша.
E) Миллат.
8. «Салп-салпыншақ анау үш өзен» толғауының авторын табыңыз.
A) Қазтуған жырау.
B) Ақтамберді жырау.
C) Жиёмбет жырау.
D) Шалкиіз жырау.
E) Доспамбет жырау.
9. «Өнер -білім бар жұрттар» өлеңінің негізгі идеясын табыңыз.
A) Әділетсіздікті сынау.
B) Қараңғы қазақ қауымына озық мәдениетті елдердің үлгі-өнегесін көрсету.
C) Үстем тапқа деген кекті білдіру.
D) Ел билеушілерінің мінез-құлқын сынау.
E) Табиғат көрінісін суреттеу.
10. Ыбырай Алтынсариннің әңгімесін атаңыз.
A) «Қыпшақ Сейітқұл».
B) «Шұғыла».

- С) «Барымта».
- Д) «Түйебай».
- Е) «Бүркітші».

11. «Би болған, болыс болған өнер емес,

Еңбектің бұдан өзге бәрі жалған» тармақтарының А.Құнанбайұлының қай өлеңінен алынғандығын табыңыз.

- А) «Түбінде баянды еңбек егін салған».
- В) «Жасымда ғылым бар деп ескермедім».
- С) «Әсемпаз болма әрнеге».
- Д) «Ғылым таппай мақтанба».
- Е) «Инернатта оқып жүр».

12. ...Жаманға жазатайым ісің түссе,

Жабысып қалады екен аспан жерге, - деген жолдар алынған Ақан серінің өлеңін белгілеңіз.

- А) «Асыл мен жасық»
- В) «Заманға қарап айтқан сөз»
- С) «Жақсы мен жаман»
- Д) «Заман адамы»
- Е) «Жүсіп төреге»

13. «Оқыған» деген атпен берілетін толғау сөздерінің Ж.Аймауытовтың қай шығармасында кездесетіндігін табыңыз.

- А) «Мансапқорлар».
- В) «Қанапия-Шарбану».
- С) «Ел қорғаны».
- Д) «Шернияз».
- Е) «Рабиға».

14. Т.Әбдіковтің әңгімесін табыңыз.

- А) "Әпке".
- В) "Қаздар қайтып барады".
- С) "Қонақтар".
- Д) "Жусан иісі".
- Е) "Қозыкүрең".

15. Ахмет Байтұрсынұлының мысал өлеңін көрсетіңіз.

- А) «Қазақ қалпы».
- В) «Қазақ салты».
- С) «Досыма хат».
- Д) «Қайырымды түлкі».
- Е) «Жұртыма».

16. Тұманбай Молдағалиевтің өлеңін белгілеңіз.

- А) «Мен – қазақпын».
- В) «Кұстар қайтып барады».
- С) «Ақ бантик».
- Д) «Менің Қазақстаным».
- Е) «Соғыстан қайтқан солдаттар».

17. Шалкиіздің «Алаштан байтақ озбаса»толғауы қай жинаққа енгенін белгілеңіз.

- А) «Шолпан».
- В) «Асау тұлпар».
- С) «Алдаспан».

- D) «Серке».
E) «Көктем».
18. Абай шығарған нақыл сөзді көрсетіңіз.
A) Тәртеу түгел болса, төбедегі келеді.
B) Пайда ойлама, ар ойла,
Талап қыл артық білуге.
C) Өсер елдің баласы бірін-бірі батыр дер.
D) Ер екі сөйлемейді.
E) Отан үшін отқа түс, күймейсің.
19. С.Мұқановтың "Сырдария" романының оқиғасы өтетін жерді табыңыз.
A) Орталық Қазақстанда.
B) Батыс Қазақстанда.
C) Шығыс Қазақстанда.
D) Оңтүстік Қазақстанда.
E) Солтүстік Қазақстанда.
20. Қ.Жұмаділовтің «Қаздар қайтып барады» әңгімесіндегі Байтас шалдың шекарадан өтіп, атамекендегі ескі қыстауға кіргенде не істегенін табыңыз.
A) Шекпенін төсеп, үстіне жантая кетті.
B) Алаңсыз ұйқыға кетті.
C) Бойтұмарын алып, сөгіп, ішіндегі бір уыс топырақты төкті.
D) Өткен өмірін ойлай бастады.
E) Су ішіп есін жинады.
21. Жиренше шешеннің ақылды әйелінің атын көрсетіңіз:
A) Назым
B) Гүлбаршын
C) Қаракөз
D) Кенжекей
E) Қалампыр
F) Ақжүніс
G) Қарлығаш
H) Қарашаш
22. «Еділ бол да, Жайық бол», «Бұл заманда не ғаріп?» «Көлде жүрген қоңыр қаз» толғауларының авторы:
A) Ақтамберді жырау
B) Шалкиіз жырау
C) Қазтуған жырау
D) Үмбетей жырау
E) Асанқайғы
F) Жиёмбет жырау
G) Доспамбет жырау
H) Бұқар жырау
23. Шоқан Уәлиханов Орталық Қазақстан, Жетісу, Тарбағатайды аралап, қазақ халқының тарихы, әдет-ғұрпы, діни ұғымдары туралы жинаған материал-еңбегін белгілеңіз:
A) «Қырғыздар туралы жазбалар»
B) «Сот реформасы туралы жазбалар»
C) «Тәңірі»
D) «Қытай империясының батыс провинциясы және Құлжа қаласы»
E) «Оңтүстік Сібір руларының тарихы туралы ескертпелер»

- F) «Ыстықкөл сапарының күнделіктері»
- G) «Қазақтың халық поэзиясының түрлері»
- H) «Жоңғария очерктері»

24. Үкілі Ыбырайдың туған жерін белгілеңіз:

- A) Павлодар облысы Баянауыл ауданындағы Жасыбай көлінің жағасы
- B) Солтүстік Қазақстан облысы Айыртау ауданы Қоскөл ауылы
- C) Ақмола облысы Көкшетау уезіне қарасты №5 ауыл Сандыбай бұлағы
- D) Ақмола облысы Еңбекшілдер ауданы
- E) Жамбыл облысы Шу ауданы Ақтөбе ауылы
- F) Солтүстік Қазақстан облысы Жамбыл ауданы Гүлтөбе-Маманай ауылы
- G) Батыс Қазақстан облысы Қаратөбе ауданы Ақбақай деген жер
- H) Шығыс Қазақстан облысы Мақаншы ауданы Бақты ауылы

25. М.Әуезов Санкт-Петербург университетінің филология факультетін қай жылы бітірді?

- A) 1930 жылы
- B) 1928 жылы
- C) 1926 жылы
- D) 1932 жылы
- E) 1925 жылы
- F) 1931 жылы
- G) 1929 жылы
- H) 1927 жылы

26. Біржан салдың өзінің қоғамдық-әлеуметтік көзқарасын айқындайтын шығармаларын белгілеңіз:

- A) «Ақтентек»
- B) «Сырымбет»
- C) «Ажар»
- D) «Қалдырған»
- E) «Біржан сал»
- F) «Жанбота»
- G) «Теміртас»
- H) «Сырғақты»

27. Ф. Оңғарсынованың тұңғыш кітабы қандай атпен және қай жылы жарық көрді?

- A) «Бұлбұл» 1967 жылы
- B) «Жастық жыры» 1951 жылы
- C) «Ақ гүлім менің» 1975 жылы
- D) «Көктем» 1959 жылы
- E) "Өлеңдері" 1948 жылы
- F) «Балауса» 1961 жылы
- G) «Бақыт» 1966 жылы
- H) «Студент дәптері» 1957 жылы

28. Дәркембай, Базаралы, Ербол атты кейіпкерлер М. Әуезовтың қай шығармасында ұшырасатынын белгілеңіз:

- A) «Өскен өркен»
- B) «Көксерек»
- C) «Қаралы сұлу»
- D) «Ескілік көлеңкесінде»

- Е) «Оқыған азамат»
F) «Абай жолы»
G) «Кінәмшіл бойжеткен»
H) «Қилы заман»
29. «Қорқыт ата кітабы» неше жырдан тұрады?
A) 8
B) 9
C) 11
D) 13
E) 10
F) 15
G) 14
H) 12
30. Бұқар жырау қай батырдың өлімін Абылай ханға естірткенін анықтаңыз:
A) Қабанбай батыр
B) Исатай батыр
C) Саурық батыр
D) Бөгенбай батыр
E) Райымбек батыр
F) Наурызбай батыр
G) Қарасай батыр
H) Сұраншы батыр

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Көп нүктенің орнына тиісті үстеуді қойыңыз.
Нағашым ... әдеттегісінен кешігіп келді.
A) Ертең.
B) Бүгін.
C) Бірден.
D) Лезде.
E) Әрең.
2. Ауыспалы мағынаны көрсетіңіз.
A) Тарамыс денелі, талдырмаш бала екен.
B) Тарамыс-етік тігетін мықты жіп.
C) Ескі мәсісін тарамыспен тігіп алды.
D) Ешкінің кепкен сіңірінен тарамыс шираттым.
E) Тарамыс мықты болса, тігіс те мықты.
3. Тұрақты сөз тіркесін көрсетіңіз.
A) Көзінді неге уқалайсың, әлде көзіңе шөп түсті ме?
B) Біздің сиыр көзіңе түсті ме?
C) Машинадан жерге шөп түсті.
D) Шөп түскен жерді тазаландар.
E) Аулаға шөп түсірді.
4. Үндестік заңына бағынбайтын сөзді белгілеңіз.
A) Құлпынай.
B) Қазтаңдай.
C) Сарыарқа.
D) Алабота.
E) Меңдуана.

5. Есім сөздерден жасалған зат есімдерді көрсетіңіз.
- A) Тершіл, жиналыс, қонақ, кемшілік.
 - B) Бұрғы, егеу, күрек.
 - C) Басқар, басшылық, басқарма, өндіріс.
 - D) Егін, егіншілік, тарсыл.
 - E) Етікші, кітапхана, балгер.
6. Жасырын тұрған табыс жалғаулы тіркес:
- A) Таң атты.
 - B) Ауа райы суық.
 - C) Атты адам.
 - D) Мен жаздым.
 - E) Пәтер сатып алдық.
7. Сөздердегі жалпы есімді табыңыз.
- A) «Береке» совхозы.
 - B) Қапшағай.
 - C) Балқаш.
 - D) Адам.
 - E) «Ақтөс».
8. Сан есімнің емле ережесіне сай жазылғанын көрсетіңіз.
- A) XX-ғасыр.
 - B) XX ғасыр.
 - C) XX-сыншы ғасыр.
 - D) XX-шы ғасыр.
 - E) XX-ншы ғасыр.
9. Заттық ұғымдағы сөздерді жалпылап көрсетіп тұрған қатарды табыңыз.
- A) Қайт, келгелі.
 - B) Сақ, ұқыпты.
 - C) Бекер, тез.
 - D) Кенеттен, байқаусызда.
 - E) Тегіс, барша.
10. Күшейткіш үстеу жоқ қатарды ажыратыңыз.
- A) Жер бетіндегі ең кішкене адамдар – Африкадағы пигмейлер тайпасы.
 - B) Халқына сыйлы, ата-ананы құрмет тұтқан өте ибалы жандар екен.
 - C) Әлемде ең биік ерлер – Конгонның орта ағысында тұратын тайпалар.
 - D) Адам өз кәсібін неғұрлым жетік меңгерген сайын, ол соған тәуелді бола түседі.
 - E) Аңшы Ерғалиға дала тірлігі әбден таныс.
11. «Асырауын тапса адам болар» мақалының тақырыбын белгілеңіз.
- A) Еңбек туралы
 - B) Ел, халық туралы
 - C) Тәлім – тәрбие туралы
 - D) Тіл өнері туралы
 - E) Өнер – білім туралы
12. Кенжекей қай ертегінің кейіпкері екенін атаңыз.
- A) «Ұшқыш кілем».
 - B) «Аяз би».
 - C) «Ер Төстік».
 - D) «Кер құла атты Кендебай».
 - E) «Алтын сақа».

13. Баяндау дегеніміздің не екенін табыңыз.

- A) Табиғат көркін суреттеу.
- B) Кейіпкердің мінезін, дүниеге көзқарасын суреттеу.
- C) Сөздерді қарама-қарсы мағынада кекесін мағынасында қолдану.
- D) Шығарма кейіпкерлерінің өзара кезектесе сөйлеуі.
- E) Әдеби шығарманың оқиғасын желілі түрде әңгімелеу.

14. Жиренше туралы аңыздарда аты аталатын ақылды әйелдің есімін табыңыз.

- A) Мендіқыз.
- B) Данагүл.
- C) Бізбикеш.
- D) Қарагөзайым.
- E) Қарашаш.

15. Абай Семейдегі «Приходская школада» қанша уақыт оқығанын белгілеңіз.

- A) Үш ай.
- B) Бір жыл.
- C) Екі жыл.
- D) Алты ай.
- E) Бес ай.

16. С. Мұқановтың «Өмір мектебі» романының жанрлық ерекшелігін табыңыз.

- A) Драмалық шығарма.
- B) Тарихи роман.
- C) Деректі-саяси роман.
- D) Өмірбаяндық роман.
- E) Әңгімелер жинағы.

17. «Қызыл кітап» өлеңінің авторын табыңыз.

- A) Қ.Мырзалиев.
- B) С.Мәуленов.
- C) Ж.Молдағалиев.
- D) О.Сүлейменов.
- E) Ә.Тәжібаев.

18. «Жаманыңды көрмесем» өлеңінің авторын табыңыз.

- A) Ж.Нәжімеденов.
- B) С.Мәуленов.
- C) Ж.Молдағалиев.
- D) М.Мақатаев.
- E) Ф.Оңғарсынова.

19. «Қобыланды батыр» жырындағы Ноғайлының жерін, Сырлы, Қырлы қалаларын тартып алған батырды көрсетіңіз.

- A) Қазан.
- B) Қызыл ер.
- C) Тоқтарбай.
- D) Естеміс.
- E) Қараман.

20. Дулат Исабековтің «Дермене» повесіндегі дермене сөзінің мағынасын табыңыз.

- A) Дәрінің атауы.

- B) Ағаштың аты.
- C) Жусанның түрі.
- D) Шөптің тамыры.
- E) Жапырақ түрі.

21. Еліктеуіш сөздер қатысқан сөйлемдерді табыңыз:

- A) Кенеттен шыққан дауысқа Ботакөз «ә» деуге үлгермей, жүрісін кілт доғарып, жалт қарады.
- B) Боз жирен, ала шұбар өтеді ауыздығын қарш-қарш шайнап.
- C) Ол қираң етіп қайта құлады.
- D) Колхоздың қара сабалары күмп-күмп пісілді.
- E) Кешікпей мылтық даусы гүрс-гүрс шықты.
- F) Аспанда жұлдыздар жалт-жұлт етеді.
- G) Ол бізге жалт-жалт қарады.
- H) Жарқ-жұрқ еткен су екен.

22. Жалғаулық шылау қатысқан сөйлемдерді анықтаңыз:

- A) Ол көргенін айтқан-ды.
- B) Күндіз олар не өзіне жем іздейді, не өзінің басқаға жем болмауын көздейді.
- C) Мен үндемедім, бірақ өз пікірімде қалдым.
- D) Тек апасы түннен бері қатты мазасызданып, тынышы кетіп жүр.
- E) Сенен гөрі менің еңбегім көбірек сінді.
- F) Қарт оның не ойлап отырғанын сезген жоқ, сол себепті бұл екеуіне ол көз салған жоқ.
- G) Қалаға дейін атпен, одан әрі машинамен жүреміз.
- H) Құр айқай бақырған, құлаққа ән бе екен?

23. Меңгеріле байланысқан сөздерді табыңыз:

- A) Әжесін ойлады.
- B) Жазушының өмірі
- C) Орнынан тұрды.
- D) Бақытты балалық.
- E) Отынды кіргізді.
- F) Мен сөйлеймін.
- G) Ақын өлеңдері
- H) Түске шейін бітірді.

24. Пысықтауыш қызметіндегі сан есімді табыңыз:

- A) Үйдегі бес-алты малымыз жоғалып кетті.
- B) Ол екі балық, бес француз нанын жеді.
- C) Олар бүгін футболды бірінші ойнайды.
- D) Өтегелді сегіз қанат үйдің кермесінің тұсында тұр екен.
- E) Ат баспаймын деген жерін үш басады.
- F) Екі мысық есіктен ішке кірді.
- G) Оның жақсы көретін саны жеті.
- H) Ол сол әнді бір отырғанда үш айтты.

25. Төл сөздің тыныс белгісі дұрыс қойылған сөйлемді белгілеңіз:

- A) Мына бір сары ала жабулы Құлагер болар, деген дауысты естігенде жұрт лезде жиналды.
- B) Әлгі шалдың қолымен басын көрсеткені несі деп сұрапты.
- C) Әже, қайда барасыз? деп сұрайды.

D) – Иә, сәт! – деп еңкейе берген Мөңке, – ал, қош болыңдар! – деп тақымды қысып қалып, қиқуды сала тартты.

E) Рахмет! Бүгін үйге келесің бе Анам дастархан дайындайды.

F) Кел. Бізбен бірге бол дейді құстар жарқанатқа.

G) Егер Жаннұрды құтқаруға жететін болса беремін деді.

H) Жоқ, білмеймін, дейді қайықшы.

26. Төмендегі жолдардан әсірелеуді табыңыз:

A) От орнындай тұяқтан

Оймақтай-ақ қалыпты.

B) Астындағы бурылдың,

Жоғарғы ерні көк тіреп,

Төменгі ерні жер тіреп...

C) Көк темірді киініп,

Шықты батыр жеңіп.

D) Қара арғымақ арыса, қарға адым жер мұң болар.

E) Етектейін еріннен

Екі елісі қалыпты.

F) Қараңғы қазақ көгіне, Өрмелеп шығын күн болам!

G) Тойболса, тон киелік, жүр баралық,

Бірімізді біріміз аударалық...

H) Жапанға біткен бәйтерек

Жапырағынан айырылып,

Қу түбір болған күн болған.

27. М.Мақатаевтың поэмаларын белгілеңіз:

A) «Түркістан»

B) «Алтай–Атырау»

C) «Батыр Баян»

D) «Қыш кітап»

E) «Қырандастар, қош болыңдар»

F) «Моцарт. Жан азасы»

G) «Қорқыт»

H) «Құмдағы мұнаралар»

28. Көркем шығармада суреттелетін табиғат көрінісі қалай аталатындығын табыңыз:

A) Мазмұн

B) Диалог

C) Мінездеу

D) Арнау

E) Пейзаж

F) Портрет

G) Монолог

H) Тақырып

29. 1974 жылы С.Мәуленовке осы жинақ үшін Қазақстан Ленин комсомолының сыйлығы берілді:

A) «Асқардан асу»

B) «Мен саған ғашық едім»

C) «Өмірге саяхат»

- D) «Аманат»
- E) «Жас дәурен»
- F) «Арман сапары»
- G) «Нұрлы түндер»
- H) «Құмдағы мұнаралар»

30. Алтын мен күмістің нақысындай,

Міні жоқ бізден шығар сөз бедері...

Ақ иық Мұзбалақпын жерге түспес,

Кең қолтық арғымақпын алқымы іспес, – деген жолдар қай айтыстан алынған үзінді?

- A) Жамбыл мен Айкүмістің айтысы
- B) Дәулеткерей мен Ринаттың айтысы
- C) Шөже мен Кемпірбайдың айтысы
- D) Иса мен Нұрлыбектің айтысы
- E) Әсет пен Ырысжанның айтысы
- F) Сапарғали мен Нұржанның айтысы
- G) Жамбыл мен Құлмамбеттің айтысы
- H) Біржан мен Сара айтысы

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. «I» әріпі бірінші буындағы түрде тұр

- A) trip
- B) fix
- C) third
- D) girl
- E) silent

2. Төмендегі тематикалық топқа жатпайтын сөз:

- A) organise.
- B) open.
- C) happy.
- D) close.
- E) inform.

3. Берілген сөйлемге сәйкес келетін сұрақты көрсетіңіз.

... *No, thank you.*

- A) Would you like to begin with soup?
- B) Do you want to be a teacher?
- C) You were there, weren't you?
- D) Do you help people a lot?
- E) Are you late every day?

4. Мақалды аяқтаңыз: *A change of work...*

- A) ... must have an end.
- B) ... make long friends.
- C) ... home is best.
- D) ... than words.
- E) ... is as good as a rest.

5. Сөйлемді толықтырыңыз.

Do you know his name?

This is

- A) a statement.

- B) a request.
C) an order.
D) an admiration.
E) a question.
6. Артикльді дұрыс таңдаңыз. *Do you have ... brother or ... sister?*
A) a / the
B) -- / a
C) the / the
D) a / a
E) -- / the
7. Предлогты қойыңыз: *The snow turned ... rain.*
A) with
B) after
C) to
D) on
E) in
8. Префикс арқылы жасалған етістікті табыңыз.
A) help
B) enjoy
C) act
D) meet
E) rewrite
9. «3,542»ші:
A) three thousand five hundred and forty second
B) three thousand fourty second
C) three hundreds five thousand forty second
D) three thousands flve hundred forty two
E) three hundred five thousand forty two
10. Берілген сөйлемге мағынасы сәйкес келетін баламаны табыңыз.
Helen can play the piano better than Elizabeth.
A) Elizabeth is less good at playing the piano than Helen.
B) Elizabeth is the best pianist.
C) Elizabeth can play the piano as good as Helen.
D) Helen can` t play the piano as good as Elizabeth.
E) Helen has won the first prize in the festival.
11. Сәйкес сілтеу есімдігі: *Tell me the ancient histories of ... centuries.*
A) those
B) that
C) these
D) this
E) the
12. Өздік есімдікті табыңыз. *It's easy, you can do it ...*
A) you
B) your
C) yourself
D) mine
E) yours
13. Зат есімнің тәуелділік формасының дұрыс нұсқасын таңдаңыз:
... toys were in the box.

- A) The childs'.
- B) The children'.
- C) The childrens'.
- D) The childrenes.
- E) The children's.

14. "Realize" етістігі Infinitive Simple -де:

- A) To have been realized.
- B) To realize.
- C) To be realizing.
- D) To have realize.
- E) To be realized.

15. Модаль етістікті қойыңыз:

Jack left before the end of the meeting. He ... go home earlier.

- A) can
- B) could
- C) must
- D) had to
- E) may

16. Сөйлемге жалғаулық сұрағын қосыңыз: *My sister can't sing, ... ?*

- A) She can.
- B) Can't she.
- C) Can my sister.
- D) Can't my sister.
- E) Can she.

17. Дұрыс вариантыын белгілеңіз: *If we heat water, it _____ .*

- A) boils
- B) to boil
- C) will boil
- D) boiling
- E) boiled

18. «to be going to» айналымымен сөйлемді табыңыз

- A) We're going to the theatre tonight.
- B) He's staying at this hotel.
- C) She's writing to her mother.
- D) She is good at mathematics.
- E) Are you going to come to the meeting tomorrow?

19. Дұрыс жауапты таңдаңыз.

In what book would you meet the following character Friday?

- A) "Robinson Crusoe".
- B) "Gulliver's Travels".
- C) "Alice in Wonderland".
- D) "Treasure Island".
- E) "Silver Blaze".

20. *This is similar to our use of the words alcohol and algebra, both of which have prefixes that could have been left off since all the al means is «the». Thus when **magazine** entered English in 1583 it arrived with the meaning of a «storehouse».*

*This meaning we can still recognize, particularly relating to military storage areas, but otherwise this usage has pretty well been eclipsed by the **magazines** we*

*read. The storage of small items in a case, such as bullets in a clip or music CDs in a cartridge, take their name from the old meaning; but we developed these applications of the word right here in English around 1677, and the French had to adopt it back from us. Similarly it was in English that a bundle of pages sold at a news stand first became known as a **magazine** in 1731 when the Gentleman's **Magazine**, explained its own title thus: «This Consideration has induced several Gentlemen to promote a Monthly Collection to treasure up, as in a **Magazine**.»*
 Мәтін мазмұнына сәйкес жауап: *What is the meaning of «magazine»?*

- A) stonehouse
 - B) storebuilding
 - C) storehome
 - D) storehouse
 - E) kind of newspaper
21. Мағынасы ұқсас мақалды таңдаңыз: *Өз үйім – өлең төсегім.*
- A) Necessity is the mother of invention.
 - B) There is no time like the present.
 - C) So many men, so many minds.
 - D) No news is good news.
 - E) There is no place like home.
 - F) East or West – home is best.
 - G) Don't put all eggs in one basket.
 - H) Wear the old coat and buy the new book.
22. *Help* сөзіне жалғанған дұрыс жұрнақты табыңыз:
- A) helpful
 - B) helpship
 - C) helpment
 - D) helpel
 - E) helpous
 - F) helpic
 - G) helpless
 - H) helphood
23. Сан есімнің дұрыс нұсқасын көрсетіңіз: «2561»
- A) Twenty-five and sixty-one
 - B) Two five six and one
 - C) Twenty-five sixty-one
 - D) Two thousands five hundreds and sixty-one
 - E) Two thousand five hundred sixty-one
 - F) Two hundred five thousand and sixty-one
 - G) Two thousand five hundred and sixty-one
 - H) Two five six one
24. Белгіленген сөзге дұрыс сұрақ қойыңыз: *I saw **Didar** last week.*
- A) Whom?
 - B) Who?
 - C) Where?
 - D) What?
 - E) Whose?
 - F) How?
 - G) Why?
 - H) Which?

25. Көпше түрде ілік септігінде тұрған зат есімі бар сөйлем:
- A) My books' pages
 - B) Our houses' windows.
 - C) Dickens' books.
 - D) The schools' pupils.
 - E) Their cars' doors
 - F) My brothers' children.
 - G) The doctors' patients.
 - H) The cats' kittens.
26. Етістіктің дұрыс формасына қойыңыз: *I want ... John.*
- A) that you get in touch with
 - B) that you getting in touch with
 - C) that you touch in getting with
 - D) you getting in touch with
 - E) you in touch getting with
 - F) you get in touch with
 - G) you to get in touch with
 - H) getting you in touch with
27. Салыстырмалы шырайда тұрған сөйлемді табыңыз:
- A) If you use pictures and slides your report will be much more interesting.
 - B) The weather was bad.
 - C) The streets in this town are really dirty. Nobody ever cleans them.
 - D) Now his life is easier than it used to be.
 - E) That was the least case in his practice.
 - F) He was looking for a cheap modern one-roomed flat.
 - G) He is very impatient.
 - H) That's the best film I've ever seen.
28. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *There ... some water in the bottle.*
- A) is
 - B) have
 - C) are
 - D) will
 - E) was
 - F) will be
 - G) has
 - H) were
29. Дұрыс жауапты табыңыз: *The City of London is ...*
- A) the industrial part of London.
 - B) the central square of London.
 - C) the best part of London.
 - D) the most attractive part of London.
 - E) the business part of London.
 - F) the oldest part of London.
 - G) the largest museum in London.
 - H) the poorest part of London.
30. Есімшенің дұрыс формасын таңдаңыз: *... ..in wooden boxes, the goods arrived in good condition.*
- A) Packed
 - B) Pack

- C) Packing
- D) Is packing
- E) Is packed
- F) Being packed
- G) Are packed
- H) Was packed